

Sreda, 1. maj 2002.
Svedok Perparim Isufi
Svedok Emin Kabaši
Svedok Gani Haradinaj
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio sudu
Početak u 9.32 h

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Rajnefeld.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala, časni Sude. Pre nego što pozovemo našeg prvog svedoka za ovaj dan, podsećam da smo 29. aprila priložili podnesak koji je trebalo distribuirati svim stranama, u kome navodimo sledećih 28 svedoka koje smo nameravali da pozovemo. Mogu reći da prva dva svedoka, gospodin Isufi (Isufi) i gospodin Kabaši (Kabashi), oni su svedoci za koje smo već dobili dozvolu od Veća da ih pozovemo kao 92bis svedoke. Zatim sledi jedan broj svedoka, od broja tri do broja 18 na našoj listi, ali za dva od njih nije sada potrebna odluka, za koje još uvek nismo dobili dozvolu da nastavimo, i ja predviđam da ćemo tempom kojim idemo, mi u stvari i doći do nekih svedoka koji su ovde danas i koji su spremni da počnu sa svojim svedočenjem. Samo upozoravam Sud da će nam biti potrebna odluka pre nego što pozovemo te svedoke. Takođe, tokom vikenda, pregledom liste, otkrili smo da u pogledu svedoka broj tri na našoj listi, Šaćirija (Shaqiri), postoji problem koji se ogleda u tome da je svedok dao dve izjave, a samo je jedna od njih po pravilu 92bis. Dok se ta stvar ne reši, mi ćemo preskočiti broj tri da bismo mogli da rešimo taj tehnički problem i da idemo po brojevima 1, 2, 4 i 5. Prvi će biti Isufi, onda Kabaši, onda ćemo preskočiti Šaćirija, i u slučaju da Sud to odobri, ići na 92bis izjave Haradinaja (Haradinaj) i Gerdžalija (Gerxhaliu), i to će biti dovoljno za danas. Samo sam hteo da vam dam te indikacije da će nam biti potrebna odluka pre nego što budemo mogli da nastavimo, posle prva dva svedoka. Posle ovih preliminarnih pita-

nja, predlažem da pozovemo Perparima Isufija (Perparim Isufi) kao našeg prvog svedoka.

SUDIJA MEJ: Dobro, neka svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK ISUFI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sestii.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RAJNEFELD

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Gospodine Isufi, vi imate 22 godine i niste oženjeni. Da li je to tačno?

SUDIJA MEJ: Izgleda da će biti nekoliko trenutaka potrebno da se ovaj problem sa mikrofonom reši pa moramo pričekati. Gospodine Rajnefeld, čini mi se da ne možemo ni na koji način korisno iskoristiti ovo vreme.

TUŽILAC RAJNEFELD: Jedina stvar koju bih mogao sugerisati jeste da, ukoliko želite, pronađete lokaciju sledećeg sela na karti dok čekamo. To je dokazni predmet 83, stranica 6. S desne strane videćete broj 14 i otprilike par centimetara s leve strane od te brojke 14 možete videti jednu narandžastu oznaku i selo Mazgit (Mazgit). To je selo o kojem će govoriti ovaj svedok. A osim toga ne možemo ništa da uradimo. Moramo čekati.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Rajnefeld.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala, časni Sude. Da li me čujete? Morate da stavite slušalice. Da li me čujete?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine Isufi, da li ste vi stari 22 godine, da li ste Musliman, Albanac, živite na Kosovu i niste oženjeni?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, sve je tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste živeli u selu Mazgit u opštini Obilić (Kopiliq) u martu 1999. godine?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta ste tada bili po zanimanju? Šta ste radili?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: U to vreme nisam radio.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li išli u školu?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste predstavnicima Međunarodnog suda dali izjavu 10. maja 1999. godine?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li vam je posle toga 2. februara 2002. godine neko dao kopiju te izjave na albanskom jeziku?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li imali prilike pročitati tu izjavu ili utvrditi da je sadržaj te izjave tačan i istinit po vašem najboljem znanju?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I u to vreme vi ste potpisali svečanu izjavu pred službenikom ovog suda u kojoj stoji da je ta vaša izjava tačna?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD: Molim da se sada ta izjava uvrsti kao dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: Molim da se izjavi da dokazni broj.

sekretar: Dokazni broj 117.

SUDIJA KVON: Izvinjavam se?

sekretar: Dokazni broj 117, časni Sude.

SUDIJA KVON: Da li mogu da vidim regulatora?

(Pretrsko veće i sekretar se savetuju)

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala. A sada ću pročitati kratki sažetak sadržaja izjave ovog svedoka. Časni Sude, prema izjavi 27. marta 1999. godine svedok i njegova porodica bili su prisiljeni da pobegnu iz svoje kuće. Pola žena i dece napustilo je selo i otišlo u Prištinu zbog mobilizacije srpskih snaga oko sela. Tog poslepodneva Srbi su počeli da granatiraju selo Mazgit. Preostali seljani pobeegli su u selo Bariljevo (Barileve). Svedok je proveo noć u Bariljevu pre nego što se vratio u svoje selo. Sledećeg dana u podne svedok je mogao čuti pucnjavu iz automatskog oružja i granate. Zbog toga je pobegeo i pošao prema Prištini sa preostalim ženama i decom. Na putu za Prištinu došli su do jednog vozila u kojem su bila trojica ljudi obučeni u plave maskirne uniforme. Bili su teško naoružani automatskim puškama i otvorili su vatru na tu grupu, kojom prilikom su ubili četiri žene. Ostatak grupe pobegeo je prema Prištini. U svojoj izjavi ovaj svedok opisuje detaljno incidente koji su se odigrali na putu do tamo. Svedok u svojoj izjavi dalje opisuje da je nekoliko dana kasnije čuo jednog prolaznika da policija prisilno proteruje ljude i da je izvestan broj Albanaca ubijen. Svedok i njegova porodica su otišli i policija ih je zatim uputila da idu oko grada zajedno sa mnogim drugim ljudima. Ta kolona, koja je prema njegovoj proceni brojala nekoliko hiljada ljudi, na kraju je prema uputstvima policije upućena da ide prema železničkoj stanici Dragodan (Dragodan) u Prištini. Tamo im je naređeno da se ukrcaju na jedan pretrpani voz. Nisu imali nikakvu predstavu o tome gde idu i nije im bilo dozvoljeno da siđu s voza. Svedok je video mnogo srpskih policajaca i vojnika. Primetio je da su Srbi zapalili dve kuće sa svake strane voza. Zatim detaljnije opisuje šta se dogodilo i kaže da su došli blizu granice rano sledećeg jutra i ljudima koji su bili na vozu rečeno je da siđu s voza i da po pruži

hodaju do makedonske granice. To je, dakle, veoma kratki sažetak izjave ovog svedoka, a vi naravno imate celu izjavu pod brojem 117 u spisu. Hvala.

SUDIJA MEJ: Hvala. Gospodine Miloševiću, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zbog čega su, kako vi kažete, Srbi počeli da granatiraju vaše selo 27. marta?

SUDIJA MEJ: Nije na svedoku da to kaže. Oni koji su granatirali to mogu reći. Gospodine, da li ste vi toga dana videli bilo kakav razlog da se vaše selo granatira?

SVEDOK ISUFI: Da. Samo zato jer smo bili Albanci. To je jedini razlog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u koliko se sati to desilo?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Negde oko tri sata posle podne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je stanovnika tom prilikom u vašem selu poginulo?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Mislite na 27. mart kad je počelo granatiranje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Niko nije poginuo toga dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa maločas kažete da su granatirali selo da pobiju Albance, a niko nije poginuo.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Granatirali su selo. Međutim, sat vremena pre nego što su počeli sa granatiranjem deca i ljudi su otišli. Ostali su samo, ostalo je tek nekoliko odraslih mladića u selu. Mi smo takođe otišli u Bariljevo nakon što je počelo granatiranje tako da toga dana niko nije ranjen niti ubijen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi tvrdite da su vojnici granatirali prazno selo u kome je bilo tek nekoliko ljudi i da oni nisu znali da je selo prazno?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne znam da li su znali ili nisu znali da je selo bilo prazno. Oni su počeli granatirati negde oko tri sata posle podne kao što sam već rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zbog čega je policija u februaru iste godine u neposrednoj blizini vašeg sela, kako kažete, na 800 metara postavila kontrolni punkt? Da li znate nešto o tome? Da li znate te razloge?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, ne znam razloge za to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su, kako vi kažete, Srbi do 1999. godine u okviru tih događaja koje sad opisujete nekog iz vašeg sela mučili ili ubili?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne. Do tog vremena ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto onda kažete u izjavi da su vaši rođaci i da ste se vi plašili da će vas Srbi najpre mučiti pa onda ubiti?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Rekao sam da smo se bojali jer smo videli da se situacija pogoršava, i to svakoga dana. Videli smo kontrolne punktove kako se postavljaju u blizini sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste videli pripadnike OVK u blizini sela?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, nisam ih video. Nije ih bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad ste prvi put videli OVK?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Video sam ih dosta kasno. U stvari, video sam ih samo na televiziji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad ste ih prvi put videli mimo televizije, uživo?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: U martu 1999. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde ste ih videli?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: U području Lap (Llap).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad je to bilo? Mislim, mart, to ste rekli, kad? Kad u martu?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne sećam se tačnog datuma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa otprilike u odnosu na ovaj vi kažete 27. marta, dakle videli ste ih pre 27. marta. Koliko dana pre?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Pa nekih deset dana pre toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, videli ste deset dana pre nego što je selo granatirano pripadnike OVK?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ih je bilo?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Samo dvojica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta su nosili od oružja?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne znam. Nikada ih nisam dobro pogledao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu oni daleko bili od vas?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Rekao sam vam da sam ih video samo na televiziji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o ova dva, kako vi kažete da ste videli desetak dana pre granatiranja sela.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da. To je bilo upravo tako, deset dana pre toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zato vas pitam koliko su daleko bili od vas kad niste videli šta nose od oružja.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Već sam rekao da sam ih video samo na televiziji. Ja ih nisam video naoružane.

SUDIJA MEJ: Rekli ste da ste videli dvojicu njih u području Lapa.

SVEDOK ISUFI: Da.

SUDIJA MEJ: Postavljeno vam je pitanje kada ste prvi puta videli neke pripadnike OVK uživo, a ne na televiziji. Vi ste na to pitanje odgovorili u martu 1999. godine.

SVEDOK ISUFI: Da, to je bilo na televiziji. Nikada ih nisam video svojim očima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ovo je jasno. Možemo da idemo dalje. A kad ste čuli za OVK? Kad ste prvi put saznali za OVK?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Dosta kasno, dosta kasno sam čuo za njih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta znači to kasno? I kada? Otprilike kada?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Tada, u martu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to bilo preko televizije?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. A recite mi, molim vas, kažete u izjavi čim ste videli srpske policajce počeli ste da se spremate za bekstvo iz sela. Je li to tačno?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali pre toga ste rekli da su policajci prilično dugo imali u vašoj blizini kontrolni punkt. Je li to tačno?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako ste se plašili policije, što niste pobjegli onda kad ste videli da imaju kontrolni punkt?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Zato što nismo mislili da će oni da počine te zločine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad ste pobjegli iz sela još se uvek nije nista desilo. Kako ste onda znali da će, kako kažete, neko da počini neki zločin?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Znali smo, zato što smo jednostavno znali da su iz dana u dan počinjali da ubijaju stanovništvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam kako ste znali, a vi odgovarate znali smo zato što smo znali. Da li možete da mi kažete kako ste znali kad se ništa nije desilo?

SUDIJA MEJ: On je dao najbolji odgovor koji može, a znamo da je granatiranje u stvari i počelo tako da nas neće daleko odvesti diskusija o tome zašto su oni otišli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, to što ste sad rekli znamo da je granatiranje počelo to je veliko pitanje. Mi možemo samo da konstatujemo da svedok tvrdi da je granatiranje počelo, a ne da mi znamo da je granatiranje počelo.

SUDIJA MEJ: Da, to je njegovo svedočenje da je granatiranje počelo. Vi ste ga pitali zašto ste otišli, a on je odgovorio da je znao da dolaze nevolje i prema njemu nevolje su i došle, tako da nema mnogo svrhe nastaviti sa ovom linijom ispitivanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, upravo zbog toga ja i pitam kako ste znali da će granatirati selo. Bili su tu toliko dana, nisu vas granatirali. Kako ste znali da će granatirati?

SUDIJA MEJ: Mislim da nema svrhe nastaviti sa ovim.

SVEDOK ISUFI: Nismo znali, ali nismo znali da će da počnu sa granatiranjem do trenutka dok nisu počeli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, niste to znali, a prethodno ste rekli da ste znali da će se to dogoditi. Da li je toga dana 27. marta u vašem selu pored meštana bilo i nekih drugih ljudi?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, samo mi meštani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi u vašoj izjavi kažete da je polovina žena i dece već u ranim jutarnjim časovima napustila selo i otišla u Prištinu. Je li to tačno?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, tačno je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto su to uradili?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Zato što su se bojali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A od čega su se bojali?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Bojali su se vaših snaga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali snage su bile tu nedeljama i mesecima pre toga.

SUDIJA MEJ: Vrtimo se oko iste teme. On tvrdi da su bili uplašeni, da su imali čega da se plaše i da je počelo granatiranje. Gubljenje je vremena stalno ga pitati čega su se bojali. On vam je to rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste bili s njima na putu do Prištine?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da su u selu ostali samo muškarci?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su muškarci bili naoružani?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, nisu bili naoružani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad ste stigli u Bariljevo, u selo, kako tvrdite, ušli ste u jednu praznu kuću. Je li to tako?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta ste radili tamo?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ništa, samo smo tamo proveli tu noć, tu noć 27. marta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad kažete samo ste proveli noć tamo, jeste to svi bili koji ste krenuli, znači te žene i vi s njima, proveli tu noć 27. marta?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, tu su bile i te žene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je ta kuća u Bariljevu daleko od vašeg sela?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne znam tačno, ali oko pet, šest kilometara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pet ili šest kilometara. Pa vi kažete da ste pošli iz sela najmanje sat pre nego što je ovo navodno granatiranje počelo, da je granatiranje počelo u tri sata, znači pošli ste najkasnije u dva. Je li tako?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Celo posle podne do večeri, od dva sata po podne pa do večeri ste prešli samo pet kilometara?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko vas je zadužio da vi žene i decu povedete u Prištinu?

SUDIJA MEJ: Prvo pitanje je da li je on bio zadužen za to. Da li ste vi bili zaduženi za to da žene i decu povedete u Prištinu?

SVEDOK ISUFI: Ne, nisam ja bio zadužen za to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam shvatio da jeste. A ko je bio zadužen?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Niko nije bio zadužen za to. Jednostavno smo tog dana krenuli za Prištinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, vi ste bili jedini muškarac koji je sa ženama i decom otišao u Prištinu kao deo te grupe?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A svi su preostali ostali u selu da bi čuvali stoku?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I koliko je to ljudi bilo zaduženo za bezbednost stoke?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Njih osmoro ili devetoro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi koliko je bio visok nasip niz koji ste se pustili kad ste prešli asfaltni put?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Mislite kad smo se popeli na nasip.

SUDIJA MEJ: Jasno je, gospodine Miloševiću. Sada smo već prešli na naredni dan. Da li je tačno, gospodine Isufi, da ste se vi vratili posle prvog granatiranja? Vi ste se narednog dana vratili u selo?

SVEDOK ISUFI: Da.

SUDIJA MEJ: I prema vašoj izjavi došlo je do još jednog granatiranja sela. Da li je to tačno?

SVEDOK ISUFI: Da.

SUDIJA MEJ: Muškarci iz sela su odlučili da ako budemo ponovo napadnuti ja ću biti odgovoran da preostale žene i decu dovedem u Prištinu i da će muškarci ostati u selu koliko god bude to moguće da bi bili sigurni da stoka bude dobro. Da li je to tačno?

SVEDOK ISUFI: Da.

SUDIJA MEJ: Znači, tog drugog dana ste vi bili odgovorni da žene i decu dovedete do Prištine?

SVEDOK ISUFI: Da, to je tačno. Oni su mene ostavili da idem s njima.

SUDIJA MEJ: A onda je počelo granatiranje. Da li ste vi bili u selu kada je tom prilikom počelo granatiranje?

SVEDOK ISUFI: Ne, tada nisam bio u selu.

SUDIJA MEJ: U svakom slučaju, vi i žene i deca ukupno vas oko 20 u grupi ste onda krenuli prema Prištini. Da li je to tačno?

SVEDOK ISUFI: Da.

SUDIJA MEJ: Sada onda dolazimo do trenutka kada ste napustili put i spustili se niz nasip o kome vas pita optuženi.

SVEDOK ISUFI: Da.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Drugi put kad ste otišli u Prištinu to je bilo sledećeg dana?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, to je bilo sledećeg dana, u nedelju 28. marta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste 27. po podne otišli za Prištinu, rekli ste. Je li tako?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, 28. je to bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Išli ste dva puta za Prištinu. Prvi put 27. po podne, a drugi put 28. po ovoj vašoj izjavi. Je li tako ili nije? Po ovome što ste sad govorili.

SUDIJA MEJ: To nije fer prema svedoku. On je rekao da su prvi put otišli u Bariljevo i tu je proveo noć. Onda su se vratili u selo, a onda su sledećeg dana krenuli za Prištinu. To stoji u njegovoj izjavi i to je bilo njegovo svedočenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali sledećeg dana vas je neko zadužio da vi brinete o ženama i deci da ih odvedete u Prištinu. To ste maločas rekli.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Nije mi naređeno da to uradim. Ja sam to preuzeo na sebe i krenuli smo za Prištinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali maločas ste rekli da ste vi zaduženi da odvedete žene i decu u Prištinu.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Nije mi to dato kao obaveza, ali ja sam bio jedini koji je mogao to da uradi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto ste vi bili jedini kad je bilo tu još, kažete, sedam ili osam muškaraca?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ja sam bio najmlađi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači da su svi ovi drugi imali neki važniji posao?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, nisu oni imali važnijeg posla. Sedeli su kod kuće, pratili su situaciju i posmatrali šta se događa kao i bilo kog drugog dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako ste se odlučili pošto ste prvog dana otišli za Prištinu, dakle, pa prešli svega pet kilometara?

SUDIJA MEJ: Ne, ne, gospodine Miloševiću, ne smete pogrešno da prikazujete to što je on rekao. On prvog dana nije otišao u Prištinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali je prvog dana name-ra bila da žene i deca idu u Prištinu pa nisu stigli do Prištine. Je li tako? Moje je pitanje kako su se odlučili da se vrate, a da ne nastave put za Prištinu.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, mi nismo odlučili da se vratimo. Otišli smo pravo za Prištinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam vas razumeo.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Nastavili smo putem pravo do Prištine.

SUDIJA KVN: Gospodine Isufi, u vašoj izjavi na strani dva u trećem pasusu na kraju pasusa citiram: „Kada smo stigli do Bariljeva ostali smo u jednoj praznoj kući. Kuća je već bila opljačkana i stanovnici kuće više nisu bili tu. Jedini pripadnici moje porodice koji su bili u Bariljevu su bili moj brat Arben (Arben) i ja.“ A onda ste rekli: „Svi ostali članovi moje porodice su pobjegli u Prištinu sat ili tako nešto pre nego što je počelo granatiranje.“ Ostali članovi vaše porodice, da li su oni otišli u Prištinu ili ne?

SVEDOK ISUFI: Da, jesu, sat vremena pre granatiranja.

SUDIJA KVN: Da li su to bili drugi ljudi od onih o kojima ste vi vodili računa sledećeg jutra?

SVEDOK ISUFI: Izvinjavam se, ali nisam razumeo pitanje.

SUDIJA KVN: Neki članovi vaše porodice su 27. marta otišli za Prištinu. Da li je to tačno?

SVEDOK ISUFI: Da.

SUDIJA KVN: Da li su to bili ti isti ljudi kao oni koje ste vi sa sobom povelili u Prištinu sledećeg dana? Da li se radi o istim osobama ili o različitim ljudima?

SVEDOK ISUFI: Ne, to nisu bile iste osobe, to su bile različite osobe.

SUDIJA KVN: Mislim da je tu došlo do zabune kada je u pitanju optuženi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, očigledno da je došlo do zabune samo ne kod mene. Dakle, vi se iz Bariljeva niste vratili u vaše selo nego ste produžili za Prištinu?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, to je tako. To je bilo 28. marta. Bila je nedelja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko se vratio onda ponovo u selo? Samo vi ili svi zajedno?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Rekao sam da se mi nismo vratili u selo od nedelje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne razumem. Vi ste otišli 27. marta, prenočili u Bariljevu i onda produžili za Prištinu. 28. marta ste ponovo išli iz vašeg sela za Prištinu. Je li tako?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da. Mi smo iz našeg sela krenuli za Prištinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, vi ste i 27. i 28. marta išli za Prištinu iz vašeg sela. Je li tako?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, ja 27. marta nisam išao u Prištinu. Išao sam u Bariljevo. U Prištinu sam pošao 28. marta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad ste se vratili iz Bariljeva? Vi ste rekli da ste u Bariljevu prenočili.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Vratili smo se sledećeg jutra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svi vi zajedno?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, ti isti ljudi s kojima ste išli do Bariljeva vratili su se s vama u selo, a sutradan opet vi i ti isti ljudi otišli ste za Prištinu. Da li sam vas dobro razumeo?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, jeste. To je tako bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Malopre ste na pitanje gospodina Kvona odgovorili da to nisu bili isti ljudi, da su prvog dana

otišli jedni, a sutradan da to nisu bili isti ljudi koji su išli. Sada tvrdite da su to bili isti ljudi. Šta je tačno, ono što ste malopre rekli gospodinu Kvonu ili ovo što kažete meni?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Tačan odgovor je onaj koji sam dao sudiji Kvonu. U subotu moja porodica i drugi smo krenuli, ali u nedelju su te žene i muškarci se vratili iz Bariljeva u selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda zajedno ti isti ponovo krenuli za Prištinu s vama?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ti isti koji su prethodnog dana išli?

SUDIJA MEJ: Mislim da smo došli do kraja ove teme. Dajte da pređemo na sledeću temu. Vi ste govorili o onome što se desilo na putu do Prištine. Možda biste mogli odatle da pođete dalje umesto da se stalno vrtimo oko jednog te istog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, možemo da pređemo dalje jer vidi se ovde velika kontradikcija u izjavama. Pa recite, da se vratimo na taj nasip koji opisujete, vi ste rekli da je nasip predstavljao veliku opasnost.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto je nasip predstavljao veliku opasnost? Objasnite to, molim vas.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Zato što je to bio glavni asfaltni put. U blizini je bio glavni asfaltni put Priština–Mitrovica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kažete da na tom putu niste videli nikoga?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne. Do Mitrovice jesmo, ali do Prištine ne, nismo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali kažete da se posle pojavio neki automobil.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da. Kad smo prešli glavni asfaltirani put došli smo do nasipa i onda na jednom sporednom putu prema Obiliću smo videli kako se približava jedno vozilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vozilo nije išlo tim putem koji ste vi prešli?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ja sam shvatio iz vaše izjave da vi kad ste gledali na put niste ga приметили, a da se on onda približio velikom brzinom. Je li to tačno ili nije?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, tačno je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, je li on išao asfaltnim putem ili nekim drugim putem?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Vozilo je išlo glavnim asfaltiranim putem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Maločas ste rekli da nije išlo glavnim asfaltiranim putem nego ste videli na drugom putu sporednom vozilo.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, sa tog sporednog puta su ponovo prešli na put koji smo mi napuštali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali tom veliko brzinom su se približili asfaltnim putem. Je li tako? Tako proizilazi iz vaše izjave.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste onda prešli na sporedni put pa se ponovo vratili na asfaltni put. Šta se u stvari desilo?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Došli su i zaustavili se kada smo mi prešli preko asfaltnog puta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I koliko su oni bili daleko od vas?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Kad su izašli iz auta bila je noć.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I koliko su bili daleko od vas?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Mi smo bili uplašeni. Mislite, kada su izašli iz auta?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da, koliko ste vi, vi ste bežali, bili ste uplašeni, koliko su oni bili daleko od vas?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Bili smo veoma uplašeni, ali su nas pustili da nastavimo dalje svojim putem.

SUDIJA MEJ: Gospodine Isufi, molim vas da se koncentrišete na pitanje. Koliko su daleko bili ti ljudi od vas kad su izašli iz vozila?

SVEDOK ISUFI: Bili su vrlo blizu nas.

SUDIJA MEJ: Možete li da nam date nekakvu predstavu o tome koliko je to bilo metara?

SVEDOK ISUFI: Možda 15 metara, ne više, 15 do 20 otprilike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja razumem da ste vi u izjavi objasnili da ste vi prešli put, da ih niste videli, da su se oni posle toga pojavili na putu. Je li to tačno?

SUDIJA MEJ: Već smo prošli kroz sve to. Gospodine Miloševiću, na ovakav način troši se vreme kroz stalno ponavljanje. On je već objasnio to. Kad su ljudi izašli iz automobila bili su udaljeni 15 do 20 metara. Ja predlažem da sada idete dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi ste nastavili. Jeste li vi trčali, bežali od njih?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, počeli smo hodati brže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da su ti ljudi imali maske.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako su izgledale te maske?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Pa, uobičajene maske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je ovo što se navuče preko glave. Je li tako?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sa prorezima za oči, usta i tako, ili bez proreza za usta?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Nisam siguran da sam mogao videti te proreze jer bio sam jako uplašen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A rekli ste da su imali i bezbol kape?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Nisam razumeo pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kad govorite o njima rekli ste da su imali bezbol kape.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD: Kao što znate ja ne volim da se mešam, međutim, ukoliko se osporava nešto za šta se tvrdi da se nalazi u izjavi ovog svedoka onda to mora biti tačno. Ne znam da li je ovde možda problem sa prevodom koji stoji pred optuženim. Međutim, ovaj svedok nema svoju izjavu pred sobom i njemu su sada iznesene neke tvrdnje za koje se kaže da ih je on izneo, ali ja te tvrdnje takođe ne mogu pronaći u svojoj kopiji izjave.

SUDIJA MEJ: U redu. Hajde da to razrešimo. Prvo, bezbol kapa. U izjavi stoji da je to neka šiljata kapa, a šta je ostalo?

TUŽILAC RAJNEFELD: Spomenute su i maske.

SUDIJA MEJ: On se složio sa maskama.

TUŽILAC RAJNEFELD: Ali to nije u izjavi.

SUDIJA MEJ: Da, to nije bilo u izjavi.

TUŽILAC RAJNEFELD: Rečeno je da se to nalazi u izjavi.

SUDIJA MEJ: Mislim da to nije bilo u izjavi. Da, naravno, to mu je predočeno na zbnunjujući način koji ga navodi na krivi put.

TUŽILAC RAJNEFELD: Upravo sam to želeo i reći.

SUDIJA MEJ: U redu, hajde da sada dobijemo kompletan opis od ovog svedoka. Gospodine Isufi. Samo trenutak, samo trenutak. Ne, gospodine Miloševiću, moramo to pitanje razjasniti. Recite nam, gospodine, šta su ti ljudi nosili.

SVEDOK ISUFI: Nosili su policijske uniforme.

SUDIJA MEJ: Dobro. A šta su imali na glavi?

SVEDOK ISUFI: Neki od njih nosili su maske.

SUDIJA MEJ: Da li su nosili bilo kakve kape?

SVEDOK ISUFI: Ne, nisam video da nose bilo kakve kape.

SUDIJA MEJ: Možete li na neki detaljniji način opisati kakve su to bile maske?

SVEDOK ISUFI: Pa one koje navučete preko glave.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo jedno prethodno pitanje. Sada ste rekli neki su nosili maske. Koliko njih je nosilo maske?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Video sam jednog kako nosi masku. Ostale nisam mogao identifikovati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne govorim o identifikaciji nego šta su ostali nosili.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Trojica su nosili policijske uniforme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A malopre ste na pitanje gospodina Meja rekli da su nosili maske na glavi. Pitam za njihove glave sad.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Rekao sam maske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I rekli ste drugo ništa nisu imali na glavi isto na to pitanje. Je li tako?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, nisu imali ništa na glavama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači ja sam pogrešio kad sam pomenuo bezbol kape?

SUDIJA MEJ: Rekao je da nisu imali ništa na glavi. Nema smisla dalje se time baviti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo da vam pročitam, molim vas, ovo što sam dobio od vas, ovo nisam ja napisao ovde. To je baza podataka Međunarodne krizne grupe (International Crisis Group) i onda sve ovo dalje, to je ovo što je strana preko puta dostavila kao izjavu svedoka i podatke i piše na dnu, to je strana koja je obeležena 03050163. Na dnu imate pasus koji glasi: „Putovao sa grupom od 20 ljudi iz Mazgita za Prištinu. Kada smo prelazili ulicu u Orloviću (Orloviq) u blizini se zaustavio jedan beli æpasatæ koji se kretao velikom brzinom. Iz kola su izašla trojica muškaraca u plavim maskirnim uniformama i sa crnim maskama, bezbol kapama“ i tako dalje. Prema tome, jeste li našli to?

SUDIJA MEJ: Kakva je to izjava, gospodine Miloševiću? Mi to nemamo. Kod nas se spominje neka kapa sa šiljastim vrhom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je ovo što je dato uz izjavu iz Međunarodne krizne grupe, što je dato zajedno sa izjavom.

SUDIJA MEJ: Gospodine Rajnefeld, to mora da je neka odvojena izjava koju ste vi obelodanili optuženom.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, mi smo ovom optuženom obelodanili sve što se tiče ovog svedoka, ali to, dakle, nije u okviru izjave iz pravila 92bis.

SUDIJA MEJ: Znači, gospodine Isufi, iznesena je sledeća tvrdnja. U izjavi koju ste dali Međunarodnoj kriznoj grupi kažete da su ti ljudi nosili plave maskirne uniforme sa crnim maskama i bezbol kapama. Samo trenutak, gospodine Tapušковиću, sada postavljam pitanje svedoku. Možete li nam reći zašto ste to rekli? Da li je to nešto netačno? O čemu se radi?

SVEDOK ISUFI: Ja nisam spomenuo kape.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ova izjava na koju se poziva gospodin Milošević evidentirana je kod Tužilaštva pod 03050163 i obelodanjena. Odavno je obelodanjena i nama amicus kurijima, a i nešto što postoji u dokumentima Tužilaštva.

TUŽILAC RAJNEFELD: Svakako, časni Sude. Ja imam ovde kopiju tog dokumenta.

SUDIJA MEJ: Dobro, da to razjasnimo. Vi imate obavezu da obelodanite sve izjave koje se nalaze u vašem posedu a koje su relevantne za iskaz svedoka. Međutim, kad je reč o Pretresnom veću, vi Pretresnom veću dostavljate samo relevantne dokumente koji će biti uvršteni u spis. Ovaj dokument o kojem sada govorite je dokument koji ste vi obelodanili jer ste imali takvu obavezu, ali on nema nikakve veze sa dokumentom koji ste dostavili nama. Sada ću se na trenutak posavetovati sa svojim kolegama. Gospodine Rajnefeld, ne znam da li imate kopiju ove izjave, ali možete nam to dostaviti kad budete imali. Uzećemo tu izjavu i uvrstićemo je u spis kao dokazni predmet.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala, ja sam upravo želeo to predložiti. Mi ćemo tokom pauze dati kopije.

SUDIJA MEJ: U redu. Gospodine Miloševiću, uradićemo sledeću stvar: uzećemo tu izjavu, uvrstićemo je u dokazni materijal i ona će postati dokazni predmet. Uočili smo nepodudarnost koju ste vi spomenuli i sada možete ići na sledeću temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Prethodno jedno pitanje, pošto ja ne znam taj vaš postupak, da li vi svaku izjavu na koju, kad ima dve izjave ili više dokumenata, na koju ukažem da postoji kontradikcija, uvodite kao dokazni predmet ili pojedinačno odlučujete kad ćete to uraditi?

SUDIJA MEJ: To zavisi od okolnosti. Ako se neka izjava uvrsti u dokazni materijal ona postaje deo spisa i vi možete onda nama skrenuti pažnju na svaku nepodudarnost koju uočite. Ako su to važna nepoklapanja, a ta izjava nije dostavljena Pretresnom veću, vi možete zatražiti da se ta izjava dostavi Pretresnom veću i da se uvrsti u dokazni materijal, da se uvrsti u spis. Do sada u ovom predmetu, mislim da sam u pravu ako to kažem, da su različite izjave kad je došlo do važnih nepodudarnosti uvrštavane u spis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, uvrštavane su kad god je došlo do nepodudarnosti. Ja samo hoću da naglasim da svaka izjava koja govori o nepodudarnosti, znači o neistinitosti svedočenja jeste relevantna. Nastaviću dalje. Dakle, vi ste maločas rekli da ste bežali, da je bila noć, da niste mogli jasno da vidite ni da uočite detalje. Je li tako?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: O kojem danu, datumu, sada govorite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorim o tom navodnom pojavljivanju tri čoveka u automobilu, dakle o tom događaju govorim o kome vi govorite. Bežali ste, bila je noć, tako ste rekli, niste mogli da uočite detalje. Je li tako ili ne?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, to nije tačno. To nije bila noć. To je bilo usred dana negde oko 12 sati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sad ništa ne razumem ovde. Malopre je svedok rekao da je bila noć.

SUDIJA MEJ: To je tačno. Samo trenutak, molim vas. Možda je došlo do problema sa transkriptom ili sa prevodom.

prevodilac: Prevodilac se ispravlja. Rekao je: „Plašio sam se, nisam mogao da vidim“. Nije bila noć, već je došlo do nesporazuma.

SUDIJA MEJ: Gospodine Isufi, recite nam koje je to bilo doba dana.

SVEDOK ISUFI: Podne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad sam vas pitao za maske i kape rekli ste bili ste prestrašeni i ne možete tačno da kažete detalje. Da li je tako?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: To je tačno, osim što sam u tom trenutku jednostavno to pogledao, a onda smo počeli trčati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pošto ste bili u tom stanju prestrašenosti, trčali okrenuti njima leđima – malopre ste rekli ne možete da kažete detalje, kako ste zapazili ceo ovaj niz detalja koji ovde piše u ovom papiru koji sam malopre citirao. Rekli ste crne maske, bezbol kape, noževi, puške, bombe, svi mogući detalji koji mogu da se zamisle na nečijoj uniformi. Sve ste te detalje, dakle, vi videli.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da, sve sam to video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vrlo dobro. Imam još samo par pitanja. U svojoj izjavi koju ste davali 10. maja koja je citirana na početku, tvrdite da ste Prištinu napustili pošto ste odlučili da iz grada odete posle savetovanja sa nekim ljudima. Je li tako?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U vašoj izjavi na strani šest u drugom pasusu, dobro da ne gubimo vreme, to potvrđujete da je tako. E sad, molim vas, odgovorite mi na ovo drugo pitanje povezano sa tim što ste utvrdili kako je bilo. Znači, posle savetovanja s nekim ljudima odlučili ste da odete iz grada. U izjavi datoj pripadnicima Međunarodne krizne grupe vi kažete kako ste Prištinu napustili jer ste izbačeni iz smeštaja kada vam je pet pripadnika MUP-a naredilo da odmah odete. Molim da mi kažete šta je tačno, ovo prvo što piše u vašoj izjavi što ste sad potvrdili ili ovo drugo što piše u ovome što ste rekli Međunarodnoj kriznoj grupi.

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Istina je da smo u nedelju otišli a 30, sledećeg dana, napustili smo Prištinu zato jer su počeli proterivati stanovnike Prištine i izbacivati ih na ulice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam sasvim precizno šta je tačno od ove dve vaše izjave. Ne pitam vas o tome šta vi mislite o stanovnicima Prištine nego, dakle, vi svedočite o onome što se vama desilo. Vama su se po ove dve izjave desile dve stvari, ili ovo u izjavi ili ovo Međunarodnoj kriznoj grupi. Šta se vama desilo od toga? Mislim, šta je tačno, prvo ili drugo?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ono što sam ja rekao je tačno.

SUDIJA MEJ: Ne, pomozite nam u vezi sa ovim. Da li su pripadnici MUP-a vama naredili da napustite mesto gde ste boravili?

SVEDOK ISUFI: Ne. Počeli su izbacivati grupe ljudi, izbacivati ih iz Dragodana, iz te četvrti u kojoj smo se mi smestili. Oni su ih počeli terati u smeru centra grada, centra Prištine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam vas pitao da mi samo potvrdite ovo što ste kazali u svojoj izjavi od 10. maja.

SUDIJA MEJ: Slušajte, teško je svedoku, pogotovo ako pred sobom nema kopiju izjave, odgovoriti na takvo pitanje. Da ima izjavu, da,

ali je nema. On je rekao da mu je rečeno, znači rečeno mu je da ode, ali mu to nisu rekli pripadnici MUP-a.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, ne razumem zašto svedok ako govori istinu treba da ima svoju pisanu izjavu, jer istina je jedna, on svedoči o onome što mu se dogodilo. Zašto bi morao da ima pisanu izjavu da se seti šta je svedočio, valjda zna šta mu se desilo.

SUDIJA MEJ: Slušajte, vi njemu postavljate pitanja i vi ga pitate koja je izjava tačna, zatim pročitate delove dve izjave. Takve stvari mogu zbuniti svedoka kad ga onda pitate koja je izjava tačna. O tome se radi. On nema kopiju te izjave. Ako nemate nešto drugo o ovoj konkretnoj temi predlažem da idemo dalje. Vi vaše unakrsno ispitivanje morate završiti do pauze jer imali ste sada već više vremena od uobičajene kvote.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Do pauze, nema nikakvih problema. Bez obzira, dakle, na izjave, malopre ste potvrdili, ja opet pitam da li je tačno da ste odlučili da iz grada odete posle savetovanja sa nekim ljudima. Je li tako?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ne, to nije tačno. 30. je policija počela izbacivati stanovništvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste maločas kad sam vas pitao da li je tačno da ste se odlučili da iz grada odete posle savetovanja sa nekim ljudima odgovorili da, to je tačno. Sad kažete ne, to nije tačno. Šta je istina, ono što ste rekli pre pet minuta ili ono što govorite sad?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Ono što sada kažem je istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto ste onda pre pet minuta rekli da je tačno ovo što sam vam postavio kao pitanje ako je ovo što sad kažete istina?

SVEDOK ISUFI – ODGOVOR: Tačno je da je policija počela protezivati stanovništvo i da ih je uputila prema železničkoj stanici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U vašoj izjavi ste napisali drugačije i ja samo skrećem pažnju na tu krupnu razliku i nemam više pitanja.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala. Ja upravo sada imam kopije dokumenta, mislim koje ćete možda želeći da uvrstite u spis, beše kao 117A? Međutim, želim jednu stvar istaknuti, a to je dokument koji je obelodanjen svima u skladu sa našom obavezom je dokument napravljen 3. maja 1999. godine, i to je u stvari jedan upitnik koji je uzet iz kampova. Međutim, treba imati na umu da te upitnike svedoci nisu niti potpisivali niti su potvrđivali njihovu tačnost. To je tek jedan upitnik koji su ljudi ispunili. Svedok nikada nije imao priliku da vidi šta unutra stoji. Prema tome, to nije zapravo iskaz svedoka nego je to tek zabeleška o tome šta neko misli da mu je svedok rekao i dakle uz te reči želeo bih ovo sada predati sudu.

SUDIJA MEJ: Gospodine Tapušковиću, imate li pitanja?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časni sudija, za ovog svedoka mi nemamo pitanja. Hvala.

SUDIJA MEJ: Ima li dodatnog ispitivanja?

TUŽILAC RAJNEFELD: Ne, hvala, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Molim da se ovom dokumentu doda dokazni broj.

sekretar: Dokazni predmet broj 117A.

SUDIJA MEJ: Nisam siguran da se slažem s time. Ako vi imate sistem prema kojem ti dokazni brojevi dobijaju A i B moram reći da smo uvek koristili sistem da se brojevi nižu redom. Možda bismo mogli stvari renumerisati na način na koji ih vodi sudija Kvon. Bilo bi bolje da ih renumerišemo tako da dođemo već do odgovarajućeg broja. Gospodine Isufi, time je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli na Međunarodni sud da svedočite. Sada možete da idete.

SVEDOK ISUFI: Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Sad idemo na pauzu od pola sata.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Neka svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sestii.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RAJNEFELD

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala, časni Sude. Tužilac poziva doktora Emina Kabašija (Emin Kabashi). Gospodine Kabaši, da li je tačno da imate 53 godine, da ste Musliman, etnički Albanac? Da li je to tačno? Da li me čujete?

SUDIJA MEJ: Probajte ponovo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, da li sam tačno shvatio da vi imate 53 godine i da ste Musliman?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi albanske nacionalnosti i da li živite u Kosovu Polju (Fushe Kosove)?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da. Tačno je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko sam shvatio, vi imate doktorat sa Prištinskog univerziteta. Da li je to tačno?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Iz čega je vaš doktorat?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Iz književnosti, albanske književnosti.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste oženjeni?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Imate li dece?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Imam troje dece, dva sina i ćerku.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ovo je Kosovo Polje. Molim časni Sud da pogleda dokazni predmet 83. Molim da se dokazni predmet pokaže svedoku i da se stavi na grafoskop. Znači, dokazni predmet 83, strana šest. Gospodine, na grafoskopu vidite dokazni predmet, a to je karta Kosova. Na strani šest u donjem desnom uglu strane vidi se jedno naselje po imenu Kosovo Polje. Da li to vidite?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, vidim.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako okrenemo sledeću stranu, stranu broj sedam, vidite tu Prištinu. Da li vidite Prištinu?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, vidim.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko je vaše naselje Kosovo Polje daleko od Prištine otprilike?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Oko sedam kilometara.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U kojoj opštini se nalazi Kosovo Polje?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Do 1989. godine kad nam je ukinuta autonomija Kosova, bilo je u opštini Priština, ali od tada je nezavisna opština.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, da li ste dali izjavu predstavnicima Međunarodnog suda 24. aprila 1999. godine?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I da li vam je posle toga pokazana kopija te izjave prevedena na vaš jezik, na albanski? Da li ste imali priliku da to pročitate 31. januara ove, 2002. godine?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, dali su mi izjavu i ja sam je pročitao.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi tada svečano izjavili da je sadržaj te izjave onako kako ste to onda pročitali tačan po vašem znanju i sećanju?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, ja sam svečano rekao da to jeste tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD: U redu. Časni Sude, da li ta izjava onda može da se uvrsti u spis kao sledeći dokazni predmet?

sekretar: Časni Sude, to je dokazni predmet Tužilaštva 120.

TUŽILAC RAJNEFELD: Časni Sude, pred sobom imate punu izjavu pod brojem 120, a ja predlažem da pročitam rezime onoga što je sadržano u toj izjavi. Časni Sude, prema mom rezimeu 25. marta 1999. godine bilo je mnogo srpske policije i naoružanih civila koji su se kretali po ulici u blizini kuće svedoka u Kosovu Polju. Te večeri bomba je bačena na njegovu kuću i ispaljen je rafal iz automatskog oružja. Svedok je poveo stanovnike kuće u jednu komšijsku kuću radi bezbednosti. Narednog dana svedok se vratio kući, zatekao je porazbijane prozore i kuću ispretresanu. Njegov brat je našao 162 čaure od metaka u svojoj kući. Svedoku je takođe tada rečeno da su 44 osobe ubijene u susedstvu te noći i jedan komšija ga je obavestio da policija želi da ubije svedoka. Ukratko, posle toga taj komšija je zajedno sa svojom ženom i sinom ubijen. Svedok i neki članovi njegove porodice su pobjegli u Prištinu gde su ostali tri dana dok nije stigla srpska vojska i specijalna policija. Oni su razbili ulazna vrata. On onda opisuje da je vojska imala na sebi tamnoplave maskirne uniforme sa oznakama Vojske Jugoslavije, a specijalna policija je nosila maskirne uniforme svetlije plave boje i maske. I armija i policija je bila naoružana automatskim puškama.

Razdvojili su muškarce od žena i dece, pretili im oružjem i zahtevali od njih novac. Ženama su oduzete lične karte i uništene. Onda je grupa odvedena u jedno drugo susedstvo gde su tražili sklonište u jednoj albanskoj kući. Sledećeg dana srpska policija je došla u tu kuću, rekla im da odu. Rekla im je: „Izlazite, tražili ste NATO, idite u Makedoniju ili Albaniju. Ko god ne ode mi ćemo ga uhvatiti i spaliti, ovo je Srbija.“ Dok su odlazili policija je njemu rekla, svedoku, „beži odavde, idi u Albaniju“. Onda opisuje u izjavi da su na kraju usmereni od strane srpske policije u konvoju kroz Prištinu. Zbog jednog tenka kolona se podelila na dva dela, a grupa u kojoj je bio svedok usmerena je ka železničkoj stanici. Usput se kolona zaustavila na kontrolnom punktu koji su držali Srbi. Policija je imala spisak imena i svedok je video da se na spisku nalazilo njegovo ime kao i imena još nekih drugih osoba koje on poznaje. Svedok je dao lažno ime. Ponovo su od njega tražili novac i rekli su mu da ako odmah ne ode za Albaniju biće ubijen. Snajperi su sprečili članove konvoja da skrenu sa onog puta kojim je išao. Svedok je stigao na železničku stanicu odakle je mogao da vidi da kuće gore i da se granatiraju kuće. Svedok je čekao na železničkoj stanici da dođe ostatak njegove porodice, čekao je tri dana, a za to vreme je video da ljude kao stoku ubacuju u vozove. To čini naoružana policija. U vozovima je bilo toliko puno ljudi da su neki ljudi umrli zbog gužve. Izbrojao je pet do 12 vozova dnevno koji su uglavnom odlazili noću. Svedok je na kraju ušao u voz koji ga je odveo do Đeneral Jankovića (Hani i Elezit) i onda mu je naređeno da prugom ide do makedonske granice. Tamo je bio šest dana i šest noći čekajući svoju porodicu i beležio je da vozovi i autobusi stižu svaki dan i da dovoze sve više i više ljudi. On daje detalje o tome da nije hteo da napusti Kosovo, ali je bio prisiljen da to uradi od strane srpske policije i vojske. To je kratak rezime onoga što je sadržano u izjavi svedoka i to je obeleženo kao dokazni predmet u ovoj proceduri. To su sva moja pitanja. Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste doktorirali književnost. Koje godine ste doktorirali?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: 1989. godine, 23. marta kada je ukinuta kosovska autonomija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste doktorirali na grupi za albanski jezik i književnost?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, iz albanske književnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde ste posle toga radili, posle doktoriranja?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Radio sam u Drenovcu (Drenoc) u Institutu u fabrici „Feronikl“.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tamo ste radili, pretpostavljam, i pre doktoriranja?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Od 1974. godine ja nisam mogao da radim u obrazovnom sektoru tako da sam ja tamo radio poslednjih deset godina sve do 1992. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto niste mogli da radite u obrazovnom sektoru od 1974. godine? Da li je dobro to prevedeno, 1974. godine?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: 1964. godine ja sam bio učenik, 1974. godine sam bio uhapšen zato što sam svojim đacima srednjoškolcima govorio o albanskoj književnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ste imali vi godina 1974. godine, ne mogu da izračunam tačno?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Imao sam 24 ili 25 godina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se mi razumemo da vi govorite o 1974. godini?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ja govorim o 1974. godini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta ste vi tada bili u školi, kažete, imali ste 24 godine?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne. Ja sam već bio završeni, svršeni profesor književnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da ste uhapšeni zato što ste studentima, odnosno učenicima, pošto se radi o srednjoj školi, pretpostavljam, govorili o albanskoj književnosti. Da li sam vas dobro razumeo?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ja sam deci govorio o piscima i radovima koje je režim u to vreme zabranio, komunistički režim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali sve vreme u školskom programu bili su albanski jezik i književnost, a i na univerzitetu na kome ste doktorirali radila je katedra za albanski jezik i književnost. Je li tako?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: To su bili albanski učenici i trebalo je sigurno da nauče nešto o albanskoj književnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To nije sporno, ali koji su to autori bili zabranjeni, albanski autori bili zabranjeni pa ste vi bili zbog njih uhapšeni?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: U optužnici iz 1974. godine stajalo je da sam ja učenicima objašnjavao ili govorio o Đerđu Fišti (Gjergj Fishta).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je zabranio da se o albanskim autorima govori učenicima?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Vlasti iz režima iz tog vremena. Vlasti iz tog doba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su u to vreme na svim funkcijama u Prištini gde ste vi radili ili u pokrajini, znači na Kosovu i Metohiji na visokim funkcijama bili Albanci? Da ili ne?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Bilo je Albanaca na visokim položajima. Čak je u to vreme na visokim položajima u federaciji bilo Albanaca, ne samo u Prištini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to znači da su vas Albanci uhapsili zato što ste govorili o tom autoru koga ste sad pomenuli, Fišta kako kažete?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne. Mene su uhapsili zbog komunističkog mentaliteta koji je u to doba preovlađivao i koji se uvukao u kulturu i među narod i koji je zamenio nacionalnu kulturu u to doba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moje pitanje je glasilo drugačije. Da li su vas uhapsili Albanci?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne, mene su uhapsili službenici režima koji je nacionalnu ideologiju zamenio komunističkom ideologijom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem. Da li su ti službenici režima koje pominjete Albanci ili ne?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Bili su i Albanci i Srbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da li vam je suđeno po nekom osnovu tada?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Posle šestomesečne istrage ja sam pušten, ali nisam više imao pravo da radim u prosveti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to znači da ste vi šest meseci bili u zatvoru a onda pušteni da vam nije suđeno?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne samo da sam bio u zatvoru, već sam bio pod jednom prilično strašnom istragom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je vodio tu istragu?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Istragu su vodili službenici Službe državne bezbednosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu li oni bili Albanci?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Bili su i Albanci i Srbi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je njih vodilo istragu u razgovoru s vama za tih šest meseci 1974. godine?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Više od četvorice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A možete li da kažete njihova imena?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne, zato što se nisam posebno trudio da zapamtim ta imena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali šest meseci kažete da su vas saslušavali.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, mi se sada bavimo događajima od pre 25 godina, od pre četvrt veka. To ovom veću neće pomoći. Ne trebaju nam iskazi o događajima koji su bili tako davno a nemaju veze sa događajima, ozbiljnim događajima iz 1999. godine, niti imaju veze sa iskazom ovog svedoka ili sa njegovom izjavom, tako da vas molim da nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ali ima neke veze sa tim jer on govori o represivnim merama koje su navodno na njemu primenjene i o tome da su u stvari na funkcijama tada sve bili Albanci na Kosovu i Metohiji i Prištini. Zato ima veze, ali ja ću da idem dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U svojoj izjavi vi nijednom reči ne pominjete bilo kakvu posledicu agresije NATO-pakta, odnosno bombardovanja koje je počelo i samo pominjete kao datum 24. mart. Da li možete da kažete zašto?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ja sam u svojoj izjavi govorio o najvažnijim događajima, o najgorem genocidu koji je sproveden nad jednim narodom kad je čitav jedan geografski prostor ispražnjen od svog stanovništva i stanovništvo je proterano.

SUDIJA MEJ: U izjavi ste spominjali bombardovanje NATO-a, to je na strani šest. Kaže se da „nije uticalo na stambene četvrti, video sam bombardovanje prištinskog aerodroma“. Da li je to tačno, doktore Kabaši? „Video sam bombardovanje kasarne van Prištine, video sam bombardovanje zgrade sudnice i glavne policijske stanice.“ Da li je to tačno?

SVEDOK KABAŠI: I centralni prištinski zatvor. Da, to je tačno, časni Sude. To je tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je vama poznato da je za vreme bombardovanja koje je trajalo 78 dana 40% bombi upravo bačeno na Kosovo i Metohiju?

SUDIJA MEJ: Ne, to nije tema za ovog svedoka. On se bavi događajima koje je on sam video što se tiče bombardovanja, ali vrlo kratko posle toga on je otišao sa Kosova.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, do dana kad ste otišli sa Kosova, dakle, da li vi tvrdite da ništa u Prištini ili po vašem znanju na Kosovu i Metohiji nije bombardovano osim tih administrativnih zgrada koje ste pomenuli uključujući kasarne, sud, zgradu Ministarstva unutrašnjih poslova?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne, ne znam ništa o tome šta je bombardovano osim onoga što sam video vlastitim očima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz ove vaše izjave ja razumem da vi niste član OVK.

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne, niste to dobro shvatili. Ja sam bio član OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A od kada ste bili član OVK?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Od dana kad ste vi održali govor u Kosovom Polju, 28. marta 1997. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hteli ste da kažete 1987. godine, ili nije dobro prevedeno.

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: 28. novembra 1997. godine, kada je ubijen jedan učitelj u Drenici (Drenica).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam vas razumeo. Maločas ste rekli da ste bili član OVK od kada sam ja održao govor u Kosovu Polju, a to je bilo 1987. godine. Da li je to dobro prevedeno ili ne?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Rekao sam da je razlog bio vaš govor u Kosovom Polju. Tada sam video da je jedini način da naši ljudi zadobiju slobodu upotrebom puške.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda ste se, koliko razumem, priključili OVK 1997. godine. Da li je tako ili ne?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako ste delovali u interesu tog pokreta od 1987. do 1997. godine, na koji način?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Radio sam sve što sam mogao unutar mojih intelektualnih i ljudskih sposobnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta, na primer?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Pa, pripremio sam dosta literature, mnogo sam čitao, čitao sam istoriju. Ljudima sam objašnjavao stvari i sâm sam radio, sâm sam shvatio da se sloboda ne podrazumeva, za nju se treba izboriti. Podržavao sam svaki pokret koji se pojavio na Kosovu posle 1968. godine, kada sam prvi put zatvoren pa onda sve do 1989. godine, kada sam po poslednji put zatvoren. I sve to mi je omogućilo da shvatim, i to sam nastojao objasniti i drugima, da nam jedino ratni put može doneti slobodu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači od 1967. do 1989. godine ste u nekoliko navrata bili zatvarani. Za jedan smo čuli na početku, a koliko puta su vas zatvarali?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne 1967. nego 1968. godine. Zatvorili su me 1968. godine kad su albanski studenti demonstriali u Prištini, na ulicama Prištine. I ulice Prištine tada su bile preplavljene krvlju. Ja sam tada bio u trećem razredu srednje škole. Bio sam zatvaran tri puta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 1974. godine ste rekli, 1968. godine znači prvi put, a kad ste treći put bili zatvoreni?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: 1981. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 1981. godine. To je posle onih velikih demonstracija 1981. godine, dakle. Da li je to bilo s tim u vezi?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, to je bilo u vezi s demonstracijama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da u celom tom periodu na koji se odnosi vaše objašnjenje o zatvaranju, da su u celom tom periodu i policijske i pravosudne strukture i strukture vlasti na Kosovu i Metohiji bile albanske, odnosno pretežno albanske, sa ogromnom većinom? Je li to tačno ili ne?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ako mi časní Sud dozvoli ja ću odgovoriti. Međutim, ovo nema nikakve veze sa ovim iskazom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hoćemo onda da idemo dalje. Kada ste prvi put čuli za neki teroristički akt OVK?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Nije mi poznato to da je OVK radi la terorističke stvari jer ona nije bila teroristička organizacija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako vi nazivate, na primer, podmetanje bombi u prodavnice, na pijace, ostavljanje bombi na javnim mestima ili ubijanje civila? Da li su to teroristički akti ili ne?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Civilni nisu ginuli u operacijama te vrste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite, dakle da u aktivnostima OVK nisu stradali civilni?

SUDIJA MEJ: Mislim da to nikuda ne vodi, ovakva vrsta argumenata. Na nama je da karakterišemo te aktivnosti i da utvrdimo šta se dogodilo. Ovaj svedok može svedočiti samo o onome što sam zna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, s obzirom da ste kako tvrdite od 1968. godine pa onda dalje svih tih godina, a na kraju od 1997. godine bili aktivni član OVK, da li su vas onda policajci

koje pominjete neosnovano ispitivali o vašim aktivnostima vezanim za OVK ili ne?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: To pitanje mi nije jasno ili možda prevod nije dobar.

SUDIJA MEJ: Nije na svedoku da o tome govori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svedok je objasnio i naveo imena dva policajca koji su ga ispitivali u vezi sa aktivnošću OVK na način na koji se to smatra neosnovanim, a ono sve što je rekao daje osnov za ispitivanje u vezi sa aktivnostima OVK. Prema tome, pitanje je jasno. S obzirom da je bio aktivni član OVK, zašto smatra da je neosnovano ispitivan u vezi s tom organizacijom.

SUDIJA MEJ: Pa to zavisi od toga o čemu su ga ispitivali. Mislim da nam neće biti od pomoći ako ga pitamo o čemu su ga ispitivali. Trebalo bi da ga pitate šta su bile njegove aktivnosti, čime se on bavio u OVK. Gospodine, doktore Kabaši, da li nam možete reći šta ste vi to radili u OVK?

SVEDOK KABAŠI: Ako mi dozvolite, ja bih odgovorio na pitanje optuženog.

SUDIJA MEJ: Nemojte se brinuti za saslušanje. To nije relevantno za ovu svrhu. Recite nam šta ste vi radili u OVK dok ste bili član.

SVEDOK KABAŠI: Da, mogu. Ja sam bio zadužen da pomažem pronalazeći smeštaj za raseljene ljude iz zona u kojima je bilo borbi. Isto tako bio sam zadužen da te ljude snabdeвам. Isto tako vojnike sam snabdeвам odećom i obućom. Zatim, bio sam zadužen da se pobrinem da pokušam pronaći hranu nužnu za raseljene ljude i za vojnike i zatim, onoliko koliko sam mogao i onoliko koliko sam to znao, pomagao sam u snabdevanju vojnih bolnica postojećih i onih koje su se osnivale. Dakle, nabavljaо sam im lekove i slične stvari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, može li se na osnovu toga svega što ste govorili o svojim aktivnostima od 1968. godine pa nadalje zaključiti da ste vi bili pobornik antisrpske politike?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Bio sam borac protiv antialbanske politike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kakvi su odnosi bili u Kosovu Polju u kome ste živeli do 1998. godine? Sve te godine kakvi su odnosi bili? Tamo ima dosta Srba, Albanaca, drugih nacionalnosti. Kakvi su bili odnosi u Kosovu Polju?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Sve do dana kad je optuženi održao svoj govor, svoj ozloglašeni antialbanski govor u Kosovu Polju odnosi u Kosovu Polju, koliko barem ja znam, bili su odnosi ideološkog bratstva. A od tada nadalje, dakle od 1989. godine nadalje ti su odnosi postali odnosi otvorenog neprijateljstva i to iz jednostavnog razloga. Kosovo Polje je po diktatu i naređenjima optuženog i vlasti koju je on imao u rukama postalo centar narodne revolucije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li možete da mi navedete bilo koji stav iz tog mog kažete antialbanskog govora 1989. godine koji je bio antialbanski? Šta sam ja to antialbansko rekao 1989. godine?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ja nisam obavezan da se u celini sećam govora optuženog, ali ako Sud to zanima ja mogu pronaći dokaze o tome u arhivama Centralnog komiteta Saveza komunista Autonomne pokrajine Kosovo tadašnje i u arhivama Centralnog komiteta Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi kažete da je taj moj govor bio antialbanski i da vas je on motivisao na ove aktivnosti koje ste objasnili. Ako je tačno to što ste rekli morali biste znati šta je to bilo u njemu antialbansko.

SUDIJA MEJ: On kaže da se ovaj čas toga ne može setiti i uputio nas je da pogledamo kopiju govora. Već smo ranije upućivani na

njega. Rekao mi je ćemo sigurno dobiti kopiju tog govora u izvesnom trenutku. Međutim, u ovom trenutku ne možemo se time baš baviti. Molim vas da idete na sledeću temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, imali ste priliku da vidite kopiju tog govora ovde. Da li ste vi član neke političke organizacije sad, gospodine Kabaši?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne, nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate razloge iz kojih je krajem 1998. i 1999. policija patrolirala u delu grada u kome ste vi živeli?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ili vi niste vaše pitanje pravilno formulisali ili ste se zabunili u vezi godine, 1989, 1998. godina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da, 1998. i 1999. godina, o tome govorim.

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Osim toga što su hteli pokazati snagu srpskih snaga ja ne mogu videti nikakav drugi razlog za to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije vam poznata nikakva kriminalna aktivnost zbog koje je policija patrolirala u to vreme?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ja se nisam bavio istragom da bih znao kakva su krivična dela počinjena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, niste se bavili istragom, ali pretpostavljam da ste se bavili svojom strukom pored ovih aktivnosti za OVK. Da li vam je poznato evo od te 1989. do 1999. godine, koliko je vaših kolega i vaših sunarodnika Albanaca diplomiralo i doktoriralo na katedri za albansku književnost i jezik na prištinskom univerzitetu?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: To se odnosi na administrativno osoblje fakulteta u Prištini. Oni to znaju. Ako Sud to interesuje, ja mogu od njih zatražiti dokumenta, ali to nije od relevantnosti za moje svedočenje.

SUDIJA MEJ: Ne. Mi smo o tome već čuli dokaze. Ukoliko nam možete biti od pomoći recite, ako ne možete recite da ne možete.

SVEDOK KABAŠI: Ne znam. Ne mogu vam dati nekakve tačne brojke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je katedra za albanski jezik i književnost na Univerzitetu u Prištini i na albanskom jeziku radila sve do 1999. godine, sve do rata? Da li vam je ta činjenica poznata?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, to mi je dobro poznato. Međutim, to nije radilo u prostorijama Univerziteta. Ali mislim da čak ni to nema veze s mojim iskazom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda ćemo ići dalje. Da li ste se vi obradovali agresiji NATO-a na Jugoslaviju?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ja sam podržao i odobravao akciju NATO-pakta jer su oni uzeli u zaštitu ljude koji bi inače na osnovu plana Srpske akademije bili raseljeni i razdvojeni kao narod.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kakav je to plan Srpske akademije. Mislite, govorite o Srpskoj akademiji nauka, je li tako?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Govorim o programima za istrebljenje Albanaca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čijim programima? Rekli ste Srpske akademije.

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, naravno. Rekao sam Srpska akademija. Jedan od programa naslovljen je „Istrebljenje Albanaca“.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li vi govorite o Srpskoj akademiji nauka?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u kom to dokumentu Srpske akademije nauka se govori o istrebljenju Albanaca?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: To je dokument iz 1884. godine, a vi ste jedan takav sproveli u delo. Dokument Vladana Đorđevića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je ovo greška, jer vi kažete o dokumentu iz 1884. godine?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Mislim na program Vladana Đorđevića iz 1884. godine, koji su svetski naučnici opisali kao knjigu koja je prepuna mržnje prema jednom narodu koja je ikada napisana. Međutim, to nije relevantno za moje svedočenje, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da li ste se vi za NATO agresiju zalagali u svom krugu ili ste se zalagali javno?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Manifestacija moje podrške NATO-paktu bila je javna. Nije bilo nikakvog razloga da ja to držim u tajnosti. Onog dana kada sam napustio Kosovo Polje i otišao za Prištinu čuo sam uzbunu zbog napada NATO-pakta i to me je spasilo da me ne uhvate srpske policijske i vojne snage.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je u vreme početka NATO agresije na Jugoslaviju bilo sukoba između OVK i pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova, vojske na području koje je vama poznato, znači na području Prištine?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: U području Prištine bilo je sukoba, ali u području Kosova Polja nije bilo sukoba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da li je bilo nekih gradskih borbi na području Prištine?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Za vreme vazdušnih napada NATO-pakta od dana kada sam napustio Prištinu da bih se brinuo za moju porodicu od tog dana nadalje ne znam ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da je neko napao vašu kuću toga dana koji pominjete. Da li sam ja shvatio dobro, da li vi tvrdite da je taj napad na vašu kuću izvršila policija?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, policija i lokalni meštani koji su bili mobilisani u policiju i u vojsku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde su se nalazili ti napadači na vašu kuću? Jeste li ih videli?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Video sam njih više od osmorice. Neke od njih sam lično poznao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu oni bili u nekom vozilu ili su oni bili pred vašom kućom da ih možete da vidite direktno?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: U trenutku kada su na moju kuću bacili bombu sišli su sa vozila koje se često moglo videti kako patrolira ulicom pred mojom kućom. I zatim su ušli u to isto vozilo i otišli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, oni su ispalili, otvorili paljbu na vašu kuću i onda otišli. Je li to ono što vi tvrdite?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne, pre nego što su bacili bombu na moju kuću, a onda su pucali na prozore misleći da smo ja ili neko od moje porodice unutra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali nisu ulazili u kuću?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne, nisu. Nisu došli tamo da uđu u kuću, došli su da ubiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li pretpostavljate da bi onda ušli u kuću da su došli da vas ubiju?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: To ne znam. To možete pitati njih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je to vozilo o kome govorite bilo neko službeno vozilo, jeste videli na njemu neke registarske tablice, je li imalo neke oznake to vozilo?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Tom prilikom u to vreme na Kosovu Polju i na Kosovu nama nije bilo važno u kakvim su oni vozilima. Ono što je bilo važno je bilo to da su ljudi u uniformama obično patrolirali u tim vozilima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato koliko je policajaca i vojnika Vojske Jugoslavije ubijeno ili oteto u 1998. i 1999. godini od strane OVK?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne, to nije bilo moje područje interesovanja. Ja nisam bio zadužen da sprovodim nikakve istrage u vezi sa tim. To je nešto čime se bavila policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato, pošto ste pratili događaje, pretpostavljam bili u centru događaja i po obrazovanju i po mestu na kome ste se nalazili, da li vam je poznato da je samo u toku 1998. godine izvršeno preko 1.800 napada?

SUDIJA MEJ: On kaže da ne zna. Treba da se bavite njegovim iskazom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Baviću se ja i njegovim iskazom. A da li vam je poznato koliko je Albanaca ubijeno pre nego što je počeo rat?

SUDIJA MEJ: Neću dopustiti ova pitanja. Molim vas da pređete na drugu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste čuli kada za ime Gaši Osmani (Gashi Osmani)?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne, nikad nisam čuo to ime.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste čuli za Envera Šalju (Enver Shala)?

SUDIJA MEJ: Gubljenje je vremena prolaziti kroz imena na spisku za koje svedok kaže da nije čuo i na taj način vi u stvari potrošite svoje vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa gospodine Mej, ja mislim da su vrlo bitna pitanja. Svedok je bio na jednom, kako je sam rekao, važnom položaju u strukturi OVK. Ima ovde čitav spisak Albanaca koje je pobila OVK upravo u Prištini u kojoj je svedok radio. Svedok tvrdi da ništa o tome ne zna.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, da o tome onda pitamo svedoka. Da li znate, sad govorimo o Prištini, da su neki Albanci pobijeni, kako se tvrdi, od strane OVK?

SVEDOK KABAŠI: Dao bih uvodno objašnjenje ako mi dopustite. Ja nisam imao nikakvu funkciju u OVK. Ja sam jednostavno obavljao dužnosti kao građanin koji se bori za slobodu. Ja ne znam za te stvari i nisam učestvovao u tome i ne znam koliko je Albanaca ubio OVK.

SUDIJA MEJ: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali vi ste sami rekli da ste član OVK. Da li se onda smatrate saučesnikom?

SUDIJA MEJ: Ovo je potpuno irelevantno. Rekao je da ne zna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li išta znate o otmicama i Srba i Albanaca u toku 1998. godine? Nekoliko stotina tih otmica. Da li znate bar za jednu?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: To su izmišljotine srpske propagande koja se širila svetom kao izgovor za vojne i policijske operacije na Kosovu. A tada su se Albanci borili za slobodu. Optuženi je naveo OVK da se bori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ja sam naveo OVK da ubija Albance na Kosovu? Je li to vi tvrdite?

SUDIJA MEJ: Ako nemate konkretna pitanja za ovog svedoka u vezi onoga što je rekao u svojoj izjavi, mi ćemo okončati ovo unakrsno ispitivanje. Nema nikakve svrhe razgovarati o opštim političkim pitanjima za koja je svedok rekao da o tome ništa ne zna. Da li imate relevantna pitanja?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ova su pitanja relevantna gospodine Mej, ali, pošto vi insistirate samo na onome što je napi-

sano kod njega, rekli ste da ste se sklonili posle tog događaja u susednu kuću sa svojom porodicom.

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, to je tačno. Sa osam članova moje porodice otišao sam u kuću jednog komšije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li taj komšija bio Srbin ili Albanac?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Bio je Albanac. U mom kraju nije bilo Srba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste govorili o tome da ste sa kolonom otišli na železničku stanicu. Tvrdite da vas je policija tražila i da ste to izbegli samo tako što ste rekli da se zovete drugačije. Je li tako?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Išao sam na železničku stanicu u toj koloni ljudi nakon što me je policija izbacila iz moje rođene kuće, iz kuće jednog prijatelja i iz još jedne kuće, znači tri puta u roku od četiri dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle policija vas je, po vašem navodu, tri puta izbacivala, to je jedna činjenica. Druga činjenica da je vas policija tražila, što vi tvrdite, i sva tri puta kad vas je izbacivala nije vas pronašla a izbacivala vas je. Da li vam je logično to što tvrdite?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Dva puta me je izbacila policija a jedanput vojska, a razlog zašto me je policija tražila a nije me našla to je na njima da objasne. Ja samo objašnjavam ono što se desilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste na železničkoj stanici čekali tri dana da biste sačekali svoju porodicu. Je li tako?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, tako je jednostavno zato što sam imao veliku porodicu i ona je bila raštrkana na tri mesta u Prištini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, tri dana ste čekali na železničkoj stanici da okupite porodicu. Istovremeno, vi tvrdite da

je policija terala da idu u voz i da putuju. Kako to da vas tri dana na železničkoj stanici niko nije terao da se penjete u voz?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da budem sasvim precizan, ja sam na železničkoj stanici čekaao tri dana i tri noći i na mene je došao red ujutru četvrtog dana kada su mene i članove moje porodice policajci naterali u teretni voz.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali vi ste u izjavi rekli da ste tri dana čekali svoju porodicu na železničkoj stanici, a ne da ste čekali red na železničkoj stanici. Vi ste rekli da ste ta tri dana čekali svoju porodicu.

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Prištinu su čistili četvrt po četvrt i ja sam čekaao da se te četvrti isprazne. Članovi moje porodice su proterani dva dana posle mene i onda su nas ostavili nazvaću to ničijom zemljom na granici sa Makedonijom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam hteo da račistimo drugo pitanje, u stvari ovo koje sam vam postavio. Vi ste rekli dve stvari u izjavi, da ste tri dana na stanici železničkoj čekali svoju porodicu, a maločas ste rekli da ste tri dana čekali red da uđete u voz. Dakle, moje pitanje glasi. Da li ste vi tri dana čekali svoju porodicu ili ste vi tri dana čekali da uđete u voz?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Čak i da nisam čekaao porodicu bilo je nemoguće ući u voz zbog gomile ljudi koje su prisilno proterivali iz Prištine. Štaviše, ja sam u godinama kada je teško ostaviti Kosovo i pored toga čekaao sam u nadi da će mi se priključiti drugi članovi moje porodice tako da bar zajedno možemo da putujemo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li to znači sad što ste objasnili da je bila gužva pa niste mogli da uđete u voz, a da ste mogli prvog dana da uđete u voz, da li biste se vi popeli i otišli ne čekajući porodicu?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne znam, nikad se nisam bavio takvim nagađanjima. Tada mene nije interesovalo tako nešto, takve teorije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ovo nije teorija nego dva različita iskaza. Dakle, da li ste čekali porodicu ili ste čekali red za voz?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Nisam rekao teorija. Prevodilac je reč „pandehma“ preveo kao teorija, ali ja bih to rekao da su pretpostavke. Ja tada nisam se bavio pretpostavkama. Čak i da nisam čekao svoju porodicu nisam imao mogućnost da uđem u voz zato što je bila prevelika gužva zbog svih tih ljudi koje su terali da napuste Prištinu. Mislim da sam bio vrlo jasan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi tvrdite da je policija silom terala ljude na železničkoj stanici da se ukrcavaju u voz?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne samo da su oni koristili nasilje nego čak i ako je jedan od stanovnika pokušao da ode, da skrene u neku sporednu ulicu, policija bi ga ubila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste li vi videli neko ubistvo?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Nisam video nikakva ubistva, ali jedan dan kasnije sam video jednu mrtvu osobu i čuo sam pucnjeve zato što sam bio samo 200 metara dalje odatle, a pošto je policija celo to vreme bila opkolila i stanicu i okolni kraj.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, potrošili ste sat vremena na koji ste imali pravo. Da li imate još pitanja za svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi, dakle, niste lično videli nijedno ubistvo.

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Rekao sam da sam video policiju, da sam čuo pucnjeve i da sam video jednu osobu mrtvu. Ta osoba ne samo da je bila na stanici već i četvrtog dana rano ujutru kad sam se ukrcao u voz da napustim Kosovo iz Prištine, da odem u Kosovo Polje, video sam dva leša u blizini železničke pruge.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate ko je ubio te ljude u blizini železničke pruge?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne znam. Da ih poznajem ja bih ih pomenuo po imenu i odveo ih na sud.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li sam vas dobro razumeo, da tokom tog vremena 1998. i 1999. godine vi niste znali ni za jednu žrtvu OVK za to vreme, niti za NATO bombardovanja od 24. marta pa nadalje.

SUDIJA MEJ: On je već govorio o ovome i ne treba ponovo to da prolazimo. Gospodine Tapušковиću, imate li vi pitanja?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala, časne sudije, imao bih jedan broj pitanja.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Doktore Kabaši, vi ste rekli da ste 1997, 1998. i 1999. godine kao član OVK i radili na raseljavanju ljudi, Albanaca.

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ljudi koji su bili raseljeni iz tih zona gde su se odvijale borbe, da li treba to da ponovim, ja sam za njih tražio smeštaj.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja sam to baš i razumeo, nego me interesuje da li biste mogli da kažete koji je broj ljudi tokom tih nekoliko godina za koje vi znate zbog borbi koje su postojale u mnogim krajevima bio raseljen na druga mesta i da li to znači da su se oni sklanjali sa mesta gde su bili okršaji između OVK i vojske ili policije.

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: U Prištini je bilo mnogo ljudi i bilo je mnogo ljudi i po manjim gradovima, ali u to vreme u prvoj fazi rata bilo je više ljudi koji su bili raseljeni iz predela Drenice i ti ljudi su došli u Prištinu i neko je morao o njima da vodi računa. Ja sam bio jedan od ljudi koji su imali tu obavezu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Drenica je bila pod kontrolom OVK, čitava Drenica jedno vreme?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Neko vreme jeste, ali je veći deo stanovništva pre toga bio proteran od strane srpskih snaga.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A možete li mi reći Drenica, u odnosu na čitavo Kosovo i Metohiju, koliki prostor zauzima?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Mogu da kažem da Drenica u poređenju, u odnosu na Kosovo, nećemo koristiti reč Metohija, predstavlja 27% teritorije Kosova, geografske teritorije Kosova, ali ona obuhvata mnogo manji procenat stanovništva.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li možete da mi kažete dok ste bili u OVK, znači sve tamo do 25. marta, jeste li bili u civilnom odelu? Jeste li u civilnom odelu obavljali te svoje dužnosti?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, bio sam u civilnoj odeći.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A je li bilo još ljudi u OVK koji su nosili civilnu odeću a obavljali određene poslove za OVK?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, bilo je.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A da li ste nosili oružje?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Nisam imao dozvolu da nosim oružje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne kad ste u gradu nego kad ste na terenima na kojima je bilo okršaja, kad ste radili na stvarima raseljavanja lica. To vas pitam.

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Na putu jesmo imali oružje, ali mi smo se tim raseljenim licima bavili u gradu, nismo to radili u brdima.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. U vezi vašeg iskaza vi ste rekli da je bačena bomba na vašu kuću. Da li je neko od te bombe, sem što je bilo štete kao što ste rekli, da li je bilo ko stradao, bio povređen?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Srećom, niko nije poginuo. Moj stariji brat je povređen, izgubio je krv, povređeno mu je čelo, ali

zato što tada nije bilo upaljeno svetlo i mi smo bili legli na pod. To nam je pomoglo, zaštitilo nas je od eksplozije, a ja sam jedan dan pre toga svoju decu odveo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Sledeću noć ste proveli u jednom podrumu vas 50 ljudi, veličine tri puta tri metra kako piše ovde. Je li to tačno?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Nismo tamo proveli sledeću noć, ali te noći zato što je bomba bačena u 9.45 h, znači te noći ne ja ali ostali članovi moje porodice su kao i ostali drugi stanovnici iz tog kraja, bilo je više od 50 ljudi, oni su se sklonili u jednom podrumu koji je bio tri sa tri.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li je tu bilo ko povređen od tih ljudi?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Koliko se sećam osim mog brata niko drugi nije bio povređen.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li tu noć koju ste proveli u podrumu, da li to ima ikakve veze sa bombardovanjem koje je počelo dan pre toga, sa bombardovanjem NATO-a? Da li je to imalo ikakve veze sa vašim boravkom u podrumu?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Nismo otišli u podrum zbog NATO bombardovanja, već zbog toga što je na moju porodicu u kraju u kome smo živeli bačena bomba o kojoj sam vam govorio, i pucalo se u moj prozor. Za vreme bombardovanja NATO-a mi nismo išli ni u kakvo sklonište, u stvari čak nismo ni imali sklonište.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Časne sudije, ja bih vas zamolio da obratite pažnju na stranicu četiri, pasus tri engleske verzije. Gospodine Kabaši, vi ste rekli da ste stigli do Vranjevca, da ste jedno vreme boravili u mestu koje se zove Vranjevac (Kodra e Trimave).

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Kad sam ja otišao iz svoje kuće iz Kosova Polja prve tri noći sam proveo u kraju koji se zvao Dragodan, sada Arberia (Arberia), a druge dve noći sam proveo u kraju

Vranjevac koji se sada zove Kodra e Trimave. Ta dva kraja su jedan do drugog.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali ovde ste kazali, tog dana kad ste bili u Vranjercu i te noći vodile su se borbe. Između koga su se vodile te noći borbe u Vranjercu?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne mogu da vam kažem zasigurno, ali koliko znam iz medija imali ste ovde svedoka koji je svedočio da...

SUDIJA MEJ: Nemojte da nam govorite o tome šta je neko drugi svedočio. Ako ne znate jednostavno to kažite.

SVEDOK KABAŠI: Ne znam ko se tamo borio.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ako su bile borbe one su morale biti između nekoga, jer rekli ste odmah u drugoj rečenici: „Ubijene su četiri osobe od kojih sam ja poznavao dve“. Da li su te osobe imale neke veze sa tom borbom koja je postojala između nekoga? Između koga je ta borba postojala? Kazali ste da je zavladala velika panika, da je bilo dosta pucnjave i eksplozija. Tamo gde su se vodile borbe, vi navodite borbu, znači između koga su vođene borbe u toku kojih su ubijene ove četiri osobe? Možete da kažete ili ne možete?

SUDIJA MEJ: Odgovorio je na to pitanje. Gospodine Tapušковиću, ako možemo da završimo sa ovim svedokom pre nego što odemo na pauzu. On kaže da ne zna ko se borio.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: U redu, treba mi još samo dva minuta. Ja sam zadovoljan sa odgovorom kao *amicus curiae*, ali molim vas, sad imamo stranicu šest, pasus tri engleske verzije. Gospodine Kabaši, vi ste na pitanja časnog Suda već odgovorili da ste videli one bombe, i čuli i videli one bombe koje su pale već kako ste objasnili. Koliko je daleko mesto u kome ste se nalazili, Dragodan, koliko je daleko od mesta gde su bombe

padale? Ako sam dobro razumeo, sedam kilometara. Dragodan je sedam kilometara od Prištine?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne iz Prištine, iz Kosova Polja. Ako mislite na noć kada je bombardovana zgrada Službe državne bezbednosti Srbije u Prištini onda, razdaljina odande gde sam ja stajao nije više od 500 metara vazdušne linije.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vreme je veoma važno i dopustite mi da skratim, ali rekli ste isto tako da ste iz Dragodana videli bombardovanje Okružnog suda. Koliko je Dragodan bio daleko od Okružnog suda?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Objasnio sam, vazdušnom linijom to je oko 500 metara od mesta gde sam ja bio.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Samo još ovo. Onda ste kazali na kraju: „Od eksplozije ove bombe su popucali prozori u naselju Dragodan.“ Je li tačno da su od te eksplozije koja je bila na tom rastojanju od vas ovako kako ste kazali popucali prozori na kući u kojoj ste vi bili?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Ne znam za druge kuće, ali kuća u kojoj sam ja bio u toj kući prozori na trećem spratu su porazbijani.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Od eksplozije?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: Da, sigurno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li je to bilo od značaja da se odlučite da što pre napustite Kosovo ili ne?

SVEDOK KABAŠI – ODGOVOR: To nije imalo nikakve veze. Nas je iz Dragodana proterala vojska.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala.

SUDIJA MEJ: Da li Tužilaštvo ima pitanja, gospodine Rajnefeld?

TUŽILAC RAJNEFELD: Ne, nemamo pitanja. Hvala, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Doktore Kabaši, ovim se vaše svedočenje završava. Hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite. Možete sada ići.

SVEDOK KABAŠI: Hvala, časni Sude. Smatrao sam svojom moralnom dužnošću da dođem ovamo.

SUDIJA MEJ: Gospodine Rajnefeld, možete li da nam date spisak svedoka za koje treba podneti zahtev po pravilu 92bis? Koliko vidim na vašem spisku od 29. aprila to su svi svedoci posle broja tri uključujući i broj tri. Da li je to tačno?

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, časni Sude. Broj tri imamo poteškoća sa procesom 92bis u odnosu na tog svedoka, tako da će naš svedok biti svedok broj 4. Mi ćemo tog svedoka pozvati danas po podne. Svedok broj 9 neće biti svedok po 92bis, a ostali sve do broja 18. Znači, od 3 do 18 su 92bis osim svedoka broj 9, i za sve te su nam potrebne odluke.

SUDIJA MEJ: Molim da onda formalno podnesete zahtev za to.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, ja to upravo činim. Upravo mi je saopšteno da broj 16 možda neće doći. Znači svedok broj 16 neće biti na raspolaganju i ja onda za tog svedoka povlačim zahtev u ovom trenutku, a očekujemo da ćemo do petka pokriti svedoke do broja 9 i da će svedok 9 svedočiti u petak.

SUDIJA MEJ: Hvala vam.

TUŽILAC RAJNEFELD: Ja se nadam da to časnom Sudu pomaže.

SUDIJA MEJ: U redu, mi ćemo to razmotriti za vreme pauze. Izvolite, gospodine Vladimirov.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV: Časni Sude, mi nemamo nikakvih problema sa ovim zahtevom i nemamo nikakvih primedbi ako će to biti od pomoći sudu.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Idemo na pauzu i vraćamo se ponovo u 14.35.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Gospodine Sakson ili gospodine Rajnefeld, ko god da je zadužen za ovo: gledamo spisak svedoka od 10 do 18 na listi od 29. aprila, i takođe od četiri do osam. Tu je i jedan svedok za koga jednostavno nemamo izjavu, a to je broj 13. Da li imate broj 13 na listi? Izgleda da on pokriva potpuno drugu temu.

TUŽILAC RAJNEFELD: Razlog iz kog nemate broj 13 jeste taj da je proces 92bis, ako mi dopuštate da se poslužim tom reči, još uvek u toku. Prema tome, mi ne možemo sada Sudu dostaviti izjavu u konačnom obliku.

SUDIJA MEJ: A ostale izjave ste nam dostavili?

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, zajedno sa zahtevom.

SUDIJA MEJ: U redu, hvala. Gospodine Miloševiću, da li vi želite nešto reći o ovome? Mikrofon.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nemam ni ja izjavu tog svedoka, a trebalo bi da je imam. Zamolio sam vašeg sekretara jutros da mi je da. Koliko sam razumeo, dobiću je.

SUDIJA MEJ: Nećemo donositi odluku u vezi s tim svedokom. No, kad je reč o drugim svedocima sa popisom od 29. aprila brojevi 4 do 8, 10 do 12, 14, 15, 17 i 18, svi ti svedoci će biti uvršteni.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala.

SUDIJA MEJ: Molim da se uvede svedok.

TUŽILAC SAKSON: Hvala. Optužba poziva gospodina Ganija Haradinaja (Gani Haradinaj).

SUDIJA MEJ: Sekretarijat želi nešto da kaže u vezi sa brojevima za dokazne predmete.

sekretar: Da, moramo reći nešto u vezi dokaznih brojeva. 116 tačka 1 će sada nositi oznaku 117ter, a raniji dokazni predmet koji je nosio broj 117 sada će nositi broj 118.

SUDIJA MEJ: Molim svedoka da pročita svečanu izjavu.

SVEDOK HARADINAJ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sest. Izvolite, gospodine Sakson.

TUŽILAC SAKSON: Hvala.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SAKSON

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Gospodine, da li se vi zovete Gani Haradinaj?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Jeste li rođeni 25. maja 1956. godine?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Jeste li rođeni u selu Gornje Stanovce (Stanovc i Eperme) u opštini Vučitrn (Vushtrri) na Kosovu?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li ste 28. i 29. maja 1999. godine dali izjavu predstavnicima Tužilaštva o događajima koje ste iskusili na Kosovu 1999. godine?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li ste 10. oktobra 2001. godine dali dodatnu izjavu predstavnicima Tužilaštva o događajima koje ste iskusili na Kosovu 1999. godine?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li ste 3. februara ove, 2002. godine u Prištini dobili kopiju izjava koje ste dali u maju 1999. i oktobru 2001. godine zajedno sa dodacima u prisutnosti predstavnika Tužilaštva i predsedavajućeg službenika kojeg je imenovao Sekretarijat ovoga suda?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Jeste li tom prilikom potvrdili da su kopije izjava koje ste dobili tačne i istinite?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, nudim ove izjave na uvrštenje u skladu sa pravilom 92bis.

sekretar: Časni Sude, biće to dokazni predmet Tužilaštva broj 121.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Časni Sude, Gani Haradinaj je oženjen, ima četvoro dece. Živeo je u selu Gornje Stanovce u opštini Vučitrn na Kosovu celog života. Radi u Termoelektrani „Obilić“ kao šef smene. U svojim izjavama gospodin Haradinaj opisuje kako je početkom aprila 1999. on zajedno sa svojom porodicom i drugim seljanima napustio njihovo selo nakon što su srpske snage granatirale selo i počele ulaziti u njega. Gospodin Haradinaj zatim opisuje kako su on i njegova porodica išli od sela do sela iz Breznice (Breznice) u Gornju Dubnicu (Dumnice e Eperme), Cece-liju (Ceceli) i Gornja Sudimlja (Studime e Eperme) tražeći utočište i zaštitu pred srpskim snagama koje su napredovale. Gospodin Haradinaj opisuje formiranje konvoja hiljade civila u selu Gornja Sudimlja koji se počeo kretati u smeru Vučitrna početkom maja 1999. godine. Svedok opisuje kako su taj konvoj napale srpske snage pucajući iz mitraljeza i bacajući bombe, što je rezultiralo

smrću na desetine civila. Posle toga srpske snage su konvoj uputile na poljoprivrednu zadrugu u Vučitru gde su muškarci razdvojeni od žena i dece. Muškarci među kojima je bio gospodin Haradinaj odvedeni su u zatvor Smrekovnica. Gospodin Haradinaj opisuje nečovečne uslove koji su tamo vladali i to kako je premlaćen, ispitivan i prisiljen da potpiše dokument u kojem stoji da je od 1998. godine do 3. maja 1999. godine sudelovao u terorističkim delima. Gospodin Haradinaj opisuje kako je 23. maja 1999. godine zajedno sa nekim drugim zatvorenicima odvezen autobusom u selo Žur (Zhur), nekoliko kilometara od albanske granice. Zatim je bio prisiljen da trči prema granici i pređe u Albaniju. Hvala.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije bio uključen mikrofonom. Da li je tačno da ste sa Srbima iz sela Velika Reka (Reke i Madhe) i Grace (Grace) koja se nalaze na kilometar istočno i zapadno od vašeg sela živeli mirno bez ikakvih sukoba sve do proleća 1999. godine? Da ili ne?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da. Svako je gledao svoja posla. Nismo sarađivali, ali nismo imali ni problema.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, problemi su počeli istovremeno kad je počeo rat?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Problemi su počeli ranije, ali nisu bili toliko izraženi, rekao bih. Sa početkom vazдушnih udara NATO-pakta Srbi su započeli sa problemima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, sa početkom bombardovanja Srbi su počeli sa problemima. Da li bombardovanje smatrate takođe problemom?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne, nimalo. Bombardovanje je bilo nešto što smo iščekivali jer smatrali smo da je to jedini spas za albanski narod.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste kao tehničar bili zaposleni u Obiliću kao direktor odeljenja i radili ste sve do 24. marta. Je li to tačno?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Molim vas, možete li ponoviti pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažem da ste kao tehničar bili zaposleni u elektrani u Obiliću kao direktor odeljenja i da ste radili tamo sve do 24. marta 1999. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Radio sam kao šef smene, ne kao tehničar, u stvari kao neka vrsta poslovođe, bio sam poslovođa. Činjenica je da sam tamo radio do početka vazдушnih udara NATO-pakta, i otišao sam kući. Onda sam se morao pridružiti mojoj porodici. Nisam zatekao moju porodicu. Srpske snage, koje su granatirale moju kuću i čitavo selo, oterale su moju porodicu, i čitavo stanovništvo je moralo odatle da beži u pravcu Breznice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ja razumem da je odgovor na ovo moje pitanje da ste radili, sa tom razlikom da ste bili šef smene, poslovođa dakle, sve do 24. marta, odnosno sve dok nije počeo rat, na svom radnom mestu u elektrani Obilić. Da li ste na svom radnom mestu imali neki problem zato što ste bili Albanac?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, imali smo. Samo Albanci koji su bili na ključnim položajima bili su otpušteni i njih su zamenili Srbi. Ja sam bio jedan od tih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je Albanaca radilo u elektrani Obilić?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne mogu vam dati tačan broj. Jednostavno ne mogu, ali znam da su Albanci bili prisiljeni raditi na najtežim poslovima, a odgovorni položaji dati su Srbima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažite otprilike koliko je Albanaca radilo u elektrani Obilić?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne mogu vam dati tačan broj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, koliko je bilo ukupno zaposlenih u vašem preduzeću u kome ste radili, valjda to znate?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ja nisam radio u upravi. Radio sam u proizvodnji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hoćete da kažete da ne znate koliko je ljudi bilo zaposleno u vašem preduzeću?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Mislim da sam vrlo jasno odgovorio. Ja nisam ovlašćen da vam dam takvu brojku niti je znam.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Haradinaj, koliko dugo ste radili u toj firmi?

SVEDOK HARADINAJ: Radio sam tamo od 1975. godine nadalje.

SUDIJA ROBINSON: Meni se čini da biste vi trebali imati barem neku predstavu o tome koliko je ljudi radilo u tom preduzeću. Da li nam možete biti od pomoći u vezi s time?

SVEDOK HARADINAJ: Časni Sude, ja vam želim pomoći, ali iskreno govoreći ja to ne znam jer to nije bilo deo mojih dužnosti. Ja se izvinjavam što vam ne mogu dati tačnu brojku. Ne želim svedočiti o nečemu o čemu ne znam.

SUDIJA ROBINSON: Ne zanima nas tačna brojka nego barem gruba procena.

SVEDOK HARADINAJ: U mom odeljenju bilo nas je 32 ili 33. Bavili smo se hemijskim sastojcima u vodi.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite nastaviti, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Trideset i tri. Jesu li oni svi bili Albanci?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne, nisu svi bili Albanci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je bilo, je li pola bilo Albanaca ili dve trećine ili otprilike bar u tom vašem odseku, u tom malom odseku od 33 čoveka?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Dva Roma, šestoro Srba i drugi su bili Albanci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Maločas ste rekli da ste početkom NATO bombardovanja napustili mesto da biste otišli da se pobrinete o svojoj porodici. Dakle, rekli ste maločas u odgovoru na jedno od pitanja da ste s početkom bombardovanja napustili svoje radno mesto da biste otišli da se pobrinete o svojoj porodici, a odmah zatim rekli ste da ste otišli zato što su Srbi otpustili šefove među koje ste i vi spadali, pa mi molim vas odgovorite na pitanje šta je tačno. Da li ste napustili radno mesto da biste se pobrinuli o svojoj porodici ili ste napustili radno mesto zato što su vas Srbi otpustili?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Mislim da je vaše pitanje podugačko, kilometarsko. Molim vas da postavljate kraća pitanja i da ih postavljate polako jedno za drugim.

SUDIJA MEJ: Nemojte se prepirati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li mogu da nastavim?

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Hajde da probamo dobiti kratak odgovor na ovo pitanje. Kad je započelo bombardovanje, vi ste otišli s posla. Da li je to tačno? Odgovorite sa da ili ne.

SVEDOK HARADINAJ: Kad je počelo bombardovanje granatiranjem iz smera Velike Reke moja porodica otišla je u brda i ja sam tek tada napustio moje radno mesto, ali to nije bilo zbog vazdušnih udara NATO-pakta, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Zašto ste napustili svoje radno mesto?

SVEDOK HARADINAJ: Morao sam da se pridružim mojoj porodici.

SUDIJA MEJ: Morate shvatiti da vas ovde niko ne kritikuje, nas samo zanimaju činjenice. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, radno mesto ste napustili zbog porodice a ne zato što su vas Srbi otpustili. Je li tako ili ne?

SUDIJA MEJ: Ne znam odakle ova konfuzija. Da li ste vi napustili radno mesto u bilo kojem trenutku zbog toga što su vas Srbi otpustili?

SVEDOK HARADINAJ: Napustio sam moje radno mesto, kao što sam već rekao zato jer sam se želeo pridružiti mojoj porodice nakon što su Srbi granatirali selo, pucali na kuće i isterali stanovništvo iz sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li možemo da nastavimo?

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tvrdite, kako vi kažete, da su Srbi prvih dana aprila meseca bez ikakvog očiglednog razloga i najave počeli da bombarduju vaše selo. Da ili ne? Odgovorite mi kratko.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da. Oni su bez ikakvog razloga prvo granatirali selo, a zatim je ušla pešadija, napadali su i pljačkali. To je bilo početkom aprila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, početkom aprila tvrdite da su srpske snage bez ikakvog povoda granatirale selo. Ako je to bilo početkom aprila kako kažete, zašto niste onda zbog brige o porodici napustili nedelju dana ranije već 24. marta, odnosno da kažemo 25. marta, sutradan?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: U prvim danima aprila otišli smo u selo Breznice i zatim smo napustili to selo jer tamo nismo mogli ostaviti decu, nismo ih mogli ostaviti u brdima pa sam napustio radno mesto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali ja vas pitam upravo o vremenu, o datumima koji idu jedan za drugim. Vi kažete napustili ste radno mesto 24. marta kada je počelo bombardovanje.

SUDIJA MEJ: Gde to stoji? Ja se ne sećam da sam čuo da je on to rekao. Samo trenutak, hajde da ga pitamo. Gospodine, kojeg ste dana vi napustili radno mesto? Samo trenutak, kojeg ste dana napustili radno mesto?

SVEDOK HARADINAJ: Napustio sam posao negde oko 12. aprila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da ste posao napustili 12. aprila. Znači, do 12. aprila ste radili u elektrani Obilić?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Radio sam u termoelektrani a ne u hidroelektrani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Uopšte nisam pomenuo „hidro“, kažem u elektrani Obilić.

SUDIJA MEJ: Nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitao sam vas, znači vi ste do 12. aprila radili u elektrani Obilić?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da ste maločas rekli na moje pitanje da ste svoje radno mesto napustili kad je počelo bombardovanja 24. marta?

SUDIJA MEJ: Ja se ne sećam toga, mislim da će to samo da zbuni svedoka. Pustite ga da ispriča svoju priču.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja upravo postavljam pitanja u vezi s njegovom pričom slušajući ono što on kaže, a vi možete da pogledate transkript.

SUDIJA MEJ: Da. Da bi nama bilo jasno, vi ste napustili posao 12. februara zato što je vaše selo napadnuto. Da li je to tačno?

SVEDOK HARADINAJ: To je tačno, časni Sude. Međutim, uz jedno objašnjenje. Pre nego što sam napustio posao moja porodica i deca su otišli dalje, napustili su mesto gde smo mi živeli. Kasnije nisam mogao da idem na posao. To se dešavalo u fazama, mi smo se selili iz mesta u mesto u raznim fazama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde u transkriptu u gornjoj trećini piše, pitao sam vas, „12. aprila radili ste u elektrani Obilić?“, a odgovor je „da“. Sada je odgovor da je napustio u februaru. Prema tome, da li nekako možemo da dođemo do toga kad ste vi napustili svoje radno mesto?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Nigde u mojoj izjavi ne stoji da sam ja svoj posao napustio 12. februara.

SUDIJA MEJ: Došlo je do greške u transkriptu, to je prevedeno kao februar a treba da stoji april. Da. Da li ste vi radili do 12. aprila?

SVEDOK HARADINAJ: Da, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Hvala vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da onda idemo dalje. Da li i sada živite u Gornjim Stanovcima?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, u Gornjim Stanovcima, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko dugo je vaše selo granatirano?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Nekoliko puta, povremeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je prilikom toga što vi tvrdite da se događalo bilo žrtava?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, bilo je žrtava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A stanovništvo je otišlo u šumu?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Svi su otišli, a ostalo je samo nekoliko starijih ljudi, a ovaj starac Šaban Mandžići (Shaban Manxhiqi) je odveden i ubijen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko ga je odveo i ubio, tog starca?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Bez sumnje Srbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste li vi to videli da su ga odveli Srbi?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Njega su jednostavno našli mrtvog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A na osnovu čega onda tvrdite da su ga ubili Srbi?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Mogu da kažem potpuno odgovorno da Albanci nisu ubijali Albance već da je on ubijen od vaše strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na osnovu toga što tvrdite da Albanci nisu ubijali Albance vi tvrdite da su njega ubili Srbi. Je li tako?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Pošto ja to nisam video, ja mislim da je to tako i to jeste tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A osim tog starca koji je ubijen, da li je bila još koja žrtva u vašem selu?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Dok smo bežali iz Breznice do Dumnice 26. bilo je tada još pet žrtava. Jedan od njih je bio Ibrahim Pronaj (Ibrahim Prronaj), on je imao 55 godina i njegov sin od 20 godina, i još jedan od 20 godina čijeg se imena ne sećam, kao i jedna trudnica i još jedna devojka. Oni su sahranjeni u Dumnici. Ja sam sâm video te žrtve. Oni su poginuli od minobacačke vatre.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 26. kog meseca ste bežali? Kažete 26. ste bežali.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Aprila, radi se o aprilu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A čija je to bila minobacačka vatra od koje su oni poginuli?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Prema očevicima minobacačka vatra je došla iz sela koje se nekada zvalo Velika Reka (Lumi e Madhe) i direktno je bila usmerena na civilno stanovništvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi govorite prema tvrđenju očevidaca, vi to niste videli?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Mi smo samo videli žrtve. Nije moguće videti odakle je došla vatra, zato što su Dubnica i Velika Reka na udaljenosti od tri do četiri kilometra vazдушnom linijom, ali sam video gelere, to jest delove te granate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato nešto o tim postrojenjima elektrane Obilić o napadima OVK upravo minobacačkom vatrom? Da li vam je poznato? Da li su vam poznati ti događaji?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Molim vas, ponovo postavite pitanje, nije mi jasno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su vam poznati napadi OVK na prostor Obilića, odnosno vašeg preduzeća u kome ste radili i taj širi rejon?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Nije bilo napada OVK u blizini mog radnog mesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A iz obližnjeg sela da li vam je poznato za napade UČK? Samo odgovorite da i ne. Nije bitno, ne tražim vam da opisujete.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ja ne mogu to da opišem a da ne zalazim u pojedinosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moje pitanje je glasilo da li su vam poznati napadi OVK iz obližnjeg sela, iz sela u okolini.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: O kom kraju govorite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo o kraju gde je vaše selo i vaše preduzeće. O vašem kraju govorim.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Moje selo i moje radno mesto su udaljeni deset kilometara jedno od drugog, tako da ja stvarno ne mogu da vam dam odgovor koji tražite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Eto, na tom prostoru od deset kilometara, da li su vam poznati napadi OVK između vašeg sela i radnog mesta?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Putem kojim sam ja išao iz Stanovaca na autoput kroz Škabaj koji se nekad zvao Orlović do Obilića nije bilo nikakvih sukoba između OVK i vaših snaga nigde duž tog puta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A znate li za bilo kakve sukobe u tom kraju između OVK i naših snaga, kako kažete? Da ili ne?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: U mom selu nije bilo snaga OVK. Nije bilo OVK snaga u mom selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam vas pitao da li vam je poznato u tom vašem kraju za napade OVK na naše snage i obratno.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Nisam video napade, ali prema štampi i televiziji bilo je napada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi ih niste videli. Vi ste opisali da ste kao i ostali stanovnici sela počeli da napuštate Gornje Stanovce kada ste videli kako Srbi obučeni u maskirne uniforme ulaze u vaše selo. Je li tako?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, to sam rekao, ali treba da objasnim da tamo nije bilo pripadnika OVK i da su stanovnici pobjegli, i srpske snage su te koje su oterale stanovnike a ne OVK, i to stoji u mojoj izjavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem to što tvrdite. Koliko kuća broji vaše selo?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Oko 300.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je kuća oštećeno u tom granatiranju o kome vi govorite?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Prema statistikama oko 70% kuća u Stanovcima je spaljeno i granatirano.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je selo Breznice udaljeno od vašeg sela?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Od jednog kraja Stanovaca do početka Breznice ima oko četiri do pet kilometara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači od kraja vašeg sela pa do početka ima između četiri i pet kilometara, a vi tvrdite da ste iz Breznice posmatrali kako su Srbi pljačkali i palili kuće u Gornjim Stanovcima. Je li to tačno?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Mislim da je to dobro napisano u mojoj izjavi zato što se iz jednog sela drugo selo može videti uz upotrebu dvogleđa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, i uz upotrebu dvogleđa znači na, kako kažete, četiri do pet kilometara svakako se može ustanoviti na karti koja je to daljina, ali dovoljno je i tih pet kilometara, vi kažete da ste odande sve to videli kako Srbi ulaze, pale kuće, pljačkaju i tako dalje. Je li tako ili nije?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da. Pljačkali su a onda su kuće zapalili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Opišite kako su to pljačkali kuće.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Sasvim jasno, došli su kamionima. Čuvala ih je vaša vojska, a civili su ulazili i uzimali ono što su hteli, a potom su kuće zapaljene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ko je pljačkao kuće, civili ili vojska?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Pošto su bili zajedno, oni su to radili zajedno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi tvrdite da ste sa daljine od pet kilometara videli kako civili ulaze u kuće...

SUDIJA MEJ: Da, to je on rekao. Rekao je da je to video kroz dvo-gled.

SVEDOK HARADINAJ: I to je tačno, časni Sude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su dva dana po vašem dolasku u Breznice, Brežnice ne mogu tačno da pogo-dim naziv sela, počela granatiranja i tog sela?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ovo pitanje mi nije jasno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste iz vašeg sela otišli u koje selo?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: U selo Breznice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kada je to selo bilo napad-nuto?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Dva dana nakon što smo otišli iz Stanovaca ponovo smo onda otišli odatle i počeli da se penjemo u brda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto ste otišli odatle posle dva dana?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Zato što je počelo granatira-nje Breznice iz donjeg dela. Kuće počele da gore. Znači, isto ono što se desilo i u Stanovcima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste li vi videli te snage koje su granatirale Breznice?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Nisam video snage, ali sam čuo minobacače i video sam kako granate padaju po selu, na selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi tvrdite, koliko sam ja video u vašoj izjavi, da su oni granatirali selo ručnim bacačima. Je li tako ili ne?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Granate koje sam ja video su dolazile iz ručnih bacača, minobacača.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz ručnih. A da li znate na kojoj daljini mogu da se gađaju objekti iz ručnih bacača?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ja ne znam. To zna vaša vojska. Vi ste kriminalac.

SUDIJA MEJ: Molim vas da ne vređate optuženog.

SVEDOK HARADINAJ: Ja se izvinjavam, časni Sude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li možete da odgovorite na pitanje?

SUDIJA MEJ: Ako ne znate kažite.

SVEDOK HARADINAJ: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi niste videli dejstva tih bacača osim što kažete da ste videli granate ili mine ispaljene iz njih?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Nije mi jasno, molim vas ponovite pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, formulisaću ga drugačije. Kako vi znate, pošto ste laik, dakle ne razumete se u to, kako znate da su koristili ručne bacače?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Zato što mogu da razlikujem granate koje dolaze od minobacača.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je u blizini sela Breznice ili u samom selu u to vreme bilo pripadnika OVK?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Oni su bili u pokretu ali nisu zauzeli bili položaje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste ih videli u Breznici?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Na koga mislite, koga da li sam video?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na OVK. Vi kažete bili su u pokretu, ali nisu zauzeli položaje. Da li ste ih u pokretu videli u Breznici?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, jesu li oni zajedno s vama bežali iz Breznice?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne. Oni su pratili stanovništvo, a onda su se vratili na svoje položaje u Dubnici ili već gde su bili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko ima od Dubnice do Breznice?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Otprilike. Vi opisujete događaje, išli ste iz Breznice do Dubnice, sad ste pomenuli Dubnicu, to je verovatno veoma blizu. Koliko je od Breznice do Dubnice otprilike?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Otprilike tri do četiri kilometra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Četiri kilometra, a vi kažete da ste oko sela Dubnice naišli na odbrambene linije OVK. To tvrdite.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Nije mi jasno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tvrdite u izjavi da ste oko sela Dubnice naišli, kako vi kažete naišli ste na odbrambene linije OVK. Je li tako ili nije?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Pošto smo otišli iz Breznica krenuli smo prema Dubnici i tada nas je OVK zaštitila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I jeste li naišli na, kako vi tvrdite, odbrambene linije OVK u Dubnici?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, tamo je bilo snaga OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, iz ovoga što ste rekli vi ste u Breznici videli OVK u pokretu, a tri kilometra dalje, kako kažete, u Dubnici su bili odbrambeni položaji, tako ih vi nazivate, OVK. Znači, na celom tom prostoru Breznica, Dubnica kretala se OVK. Je li tako ili nije?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ovo je jako duga rečenica. Ne znam zašto su vaše rečenice kilometarske.

SUDIJA MEJ: Nemojte se svađati sa njime. On je donekle u pravu, gospodine Miloševiću. Vaša pitanja jesu preduga. Meni se čini da pitanje glasi: da li je OVK bila u Breznici i Dubnici i mislim da je vaš odgovor na to: da, tamo je bila OVK. Da li je to tačno?

SVEDOK HARADINAJ: Tako je, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je bilo tada u Gornjoj Dubnici tog dana pripadnika OVK?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne znam broj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li se sećate da li su pripadnici OVK bežali ili su otvarali vatru na pripadnike naših snaga?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Nije bilo sukoba između OVK i vaših snaga. Samo su srpske snage pucale i to na ljude, na civilno stanovništvo i to minobacačima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: OVK je samo bežala, dakle, nije pucala?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Mislim da sam bio jasan. Nije bilo sukoba između OVK i srpskih snaga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je radila OVK? Videli ste ih u pokretu u Breznici, naišli ste na njihove linije u Dubnici posle tri kilometra. Je li tako ili nije?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Vi ste sada nacrtali to tako kompliciranu sliku situacije da ne mogu to reći. Rekao sam vam da je OVK imala položaje u selu Dubnica. Oni su jednostavno tamo pazili na stanovništvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da OVK sa tih položaja nije pucala.

SUDIJA MEJ: Da, to je rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odlično. Idemo dalje. A da li je bilo granatiranja Gornje Dubnice, to gde su bili položaji OVK?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Odakle, i na koje snage mislite da su granatirale?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da su u Dubnici bili sastavi OVK. Da li su naše snage napadale te njihove pozicije?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Oni nisu napali pozicije OVK. Napali su stanovništvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle, OVK je imala položaje u Dubnici, tamo je bilo i stanovništvo, vojska ili policija ili vojska i policija nisu napadali OVK nego su napadale stanovništvo. Je li to vi tvrdite?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da. Oni su napali samo stanovništvo jer nisu se usudili napasti OVK. Pucali su na bespomoćno stanovništvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Izbegavali su dakle da pucaju na OVK?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Oni su to izbegli. Njihova je svrha bila da nanesu štetu stanovništvu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A na kom mestu u Dubnici su se okupili civili?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Negde u sredini sela ili u kućama gde su mogli naći utočište ili na traktorima. Kad su ih srpske snage videle, onda su oni počeli pucati iz minobacača.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E tada kad su snage napale civile, kako vi kažete, gde su u tom trenutku bili položaji OVK? Gde je bila OVK tada?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Srpske snage bile su u nizini, OVK u sredini, a stanovništvo na uzvišenju. Srpske snage koristile su minobacače protiv civilnog stanovništva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li sam ja to razumeo, OVK je bila između civila i naših snaga. Je li tako?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, koliko ja znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako to ako su bili između civila i naših snaga da nisu zaštitili civile?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Pa to je lako ustanoviti jer poznato je kakvu ste vi imali opremu, a kakvo je oružje imala OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači stajale su u dolini naše snage, pa onda OVK, a iza OVK civili, a naše snage nisu pucale u OVK nego su pucale u civile, preskačući OVK. Je li to vi tvrdite?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da. To govorim. Mogu vam to objasniti. Nije bilo borbi prsa u prsa. Oni su granatirali iz udaljenosti minobacačima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali ne OVK nego civile?

SUDIJA MEJ: Da, on je to rekao.

SVEDOK HARADINAJ: Da, tako je to bilo, časni Sude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su ovi koje pominjete, Ibrahim (Ibrahim), Afrim (Afrim) i Beslim (Beslim) Pronaj (Pronaj) bili pripadnici OVK?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Možete li ponoviti imena, prebrzo je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ibrahim, Afrim, Beslim.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Mogu se zakleti da oni nisu bili pripadnici OVK. Oni su bili sa mnom u konvoju. Ibrahimu je bilo 65 godina. Ibrahim Pronaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je, Pronaj da, koliko je selo Gornja Dubnica udaljeno od Cecelije?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Pa to je neka udaljenost, ne znam tačno koliko je to daleko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da ne gubimo vreme sad na utvrđivanju približne udaljenosti. Da li je tačno da se u tom selu nalazio štab OVK? Da ili ne? Odgovorite samo da ili ne i da skratimo vreme.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne znam da li me pitate za bazu OVK u Ceceliji ili u Dubnici?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja pitam u Ceceliji, da li je bio štab OVK u Ceceliji, da ili ne?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: OVK je imala zapovedništvo u Ceceliji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je bio komandant tog štaba?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne znam kako se zvao, ali znam da je on bio glavni nastavnik neke škole pre toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko se pripadnika OVK nalazilo tada tamo?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne znam tačan broj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko sam razumeo, vi ste u Ceceliji proveli pet dana. Da li je tako ili ne?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su se za vreme tih pet dana vodile borbe između UČK i naših snaga? Da ili ne?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Tokom tih pet dana nije bilo sukoba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nikakvih sukoba nije bilo. A što se onda OVK povukla iz sela i rešila da povuče snage iz te regije?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Mene pitate? U tih pet dana dok smo bili tamo nije bilo sukoba, ali po isteku pet dana su započele borbe, kao šta kažete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Između koga?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ovo pitanje je tako nezgodno da ne znam šta tačno mislite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete počele su borbe. Između koga?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Koliko ja znam, ja nisam rekao da je započela bitka, ja sam rekao da nije bilo sukoba tokom pet dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda ste rekli „posle pet dana su počele borbe“. To ste rekli maločas.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Nisam rekao da su počele borbe. Posle pet dana čuli smo da su se borbe vodile u celom tom području. Nemojte me požurivati. Sada pitajte šta želite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja vas samo pitam. A vi ste znači sve to vreme boravili sa OVK?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ja sam najveći deo vremena proveo sa nenaoružanim civilima. OVK imala je svoje položaje nešto niže, oni nisu bili blizu nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, evo sad vas pitam na drugi način. Kad su oni rešili da se povuku, znači kad je OVK rešila da se povuče, vi ste odlučili da napustite tu oblast i odete iz Gornje Studimlje u pravcu Donje Studimlje. Je li tačno?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Vi komplikujete. Donja Studimlja? Ne znam na šta mislite.

SUDIJA MEJ: Znači, otišli ste u neko drugo selo. Da li je to tačno?

SVEDOK HARADINAJ: Časni Sude, neka jasno kaže imena sela. Ne razumem na koja sela on misli.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, vaše vreme polako ističe, ali možete postaviti još dva pitanja ako želite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja imam još mnogo pitanja, ali kao što čujete, svedok ne razume gotovo nijedno pitanje, prevodi mu se na albanski.

SUDIJA MEJ: Želite li postaviti još dva pitanja?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja imam još 32 pitanja ili više.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Veće vam daje još deset minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dakle, u kom pravcu su onda otišli OVK?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: OVK se povukla u brda iz taktičkih razloga kako bi spasili stanovništvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu li oni napustili stanovništvo ili su nastavili da idu sa stanovništvom?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne. OVK je da bi sprečila da se dogodi još nešto gore napustila stanovništvo nakon što je stanovništvo odlučilo poći niz brdo prema selu Studimlje i nastaviti zatim u smeru Vučitrna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da ste dva kilometra posle nekog mesta na putu za Vučitrn naišli na srpske policajce. Da li se sećate tog dela vaše izjave?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da li mi se može ponoviti pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naišli ste na putu prema Vučitrnu na srpske policajce. To kažete u svojoj izjavi. Krećući se, dakle, u toj grupi koja je išla za Vučitrn.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Srpske snage su sišle sa Sedlare i granatirale nas, a mi smo pobjegli u Gornju Studimlju. Onda smo se malo odmorili, formirali konvoj i odlučili poći u smeru Vučitrna. U Studimlji...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja preskačem pitanja zato što su mi skratili, skratili su mi vreme. Pitam vas za događaj gde ste naišli na policajce i gde kažete da vas nisu zaustavljali već su vas samo uputili da nastavite prema Vučitrnu. Da li se sećate toga?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ovo pitanje je vrlo nejasno. Polako, molim vas, jedno po jedno, ja ću objasniti te stvari.

SUDIJA MEJ: Nemojte se svađati, molim vas. Gospodine Miloševiću, recite na koji deo izjave se sada pozivate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja nemam sad ispred sebe, samo ima deo u izjavi gde kaže: „Naišli smo na srpske policajce”, nisu ih zaustavljali već su ih uputili da nastave prema Vučitrnu, poljoprivrednom dobru.

SUDIJA MEJ: Dobro. To je jasno. Da li je grupa srpskih policajaca vas uputila da idete prema poljoprivrednom dobru?

SVEDOK HARADINAJ: Da, časni Sude. Neposredno pre glavnog puta Mitrovica–Priština ti policajci su nas uputili prema poljoprivrednoj zadruzi. Tamo su nas okupili i ostavili nas cele noći na otvorenom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da su to poljoprivredno dobro čuvali civilni policajci, je li tako?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR:Možete li mi ponoviti pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da su poljoprivredno dobro čuvali civilni policajci.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne, nisam to rekao u izjavi. Rekao sam da je policija bila unutra, a vojska im se pridružila tako da su tamo bile vojska i policija i civili. Ja to nisam rekao u mojoj izjavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta su radili civili?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Na koje civile mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na te koje sad kažete da su bili vojska, policija i civili. Na te civile koje ste vi pomenuli.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Oni su se samo motali amotamo. U tom trenutku oni nisu ništa radili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko ste tačno proveli vremena u zatvoru u Smrekovnici (Smrekonice)?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Oprostite, da, u zatvoru Smrekovnica bio sam od 3. maja do 23. maja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači 20 dana ste bili. A da li je tačno da je jedan od čuvara bio Albanac po imenu Agron?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, jedan stražar zvao se Agron (Agron).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li on bio Albanac?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Nisam ga poznavao. Znao sam ga samo po imenu Agron.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je on bio Albanac? Iako ga niste poznavali sreli ste se s njim.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Pa prema imenu treba da je bio Albanac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači Albanac vas je čuvao u zatvoru.

SUDIJA MEJ: Pa rekao je da se stražar zvao Agron.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tvrdite da ste isledniku u zatvoru u Smrekovnici na njegovo pitanje odgovorili kako nemate nikakva saznanja o OVK i njenim pripadnicima. Je li to tačno?

SVEDOK HARADINAJ: Oprostite, časni Sude, optuženi postavlja tako duga pitanja da ne mogu razlikovati jednu rečenicu od druge. Dajte mi, molim vas, jednu jednostavnu rečenicu na koju ću odgovoriti.

SUDIJA MEJ: Da li ste vi istražitelju u zatvoru rekli da ne znate ništa o OVK i njezinim pripadnicima?

SVEDOK HARADINAJ: Ne. U zatvoru sam rekao da ja nisam bio pripadnik OVK, ali da sam pomagao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste mu rekli da ste im davali novac. Je li tako ili ne?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Rekao sam da sam im pomagao, a istina je da sam onoliko koliko sam mogao njima pomagao i to svojevolsjno, jer OVK se borila za slobodu Kosova uz pomoć NATO-pakta i Sjedinjenih Država.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači oni vam nisu tražili novac, vi ste im dali novac svojom voljom.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Mojom slobodnom voljom. Želeo sam pomoći narodnoj vojsci. To je bila vojska koja je branila ljude i njihove kuće, vojska koja je ponikla u narodu, tako da sam im ja pomogao svojom voljom bez ikakve prisile. To je bila moja slobodna volja, to ponovo kažem.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, vaših deset minuta je isteklo. Gospodine Tapušковиću, imate li pitanja?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, imam pitanja jer se gospodin Slobodan Milošević nije uopšte dotakao drugog iskaza, i zaista ne bih hteo da zloupotrebljavam vreme, ja vas molim da znam koliko vremena imam na raspolaganju jer je ovo vrlo važan iskaz za probleme kojima ćete se baviti. Vrlo važne stvari su ispuštene iz drugog iskaza.

SUDIJA MEJ: Hajde da to privedemo kraju. U redu. Idemo, idemo. To treba završiti danas.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Časne sudije, ja ću pokušati, ali verujte mi evo moram prvo da se vratim na trenutak na prvi iskaz. Gospodine Gani, oprostite što ću vas zvati imenom, lakše je. Ne ljutite se? Samo imenom. Ako bismo mogli prvo ovo da raščistimo oko toga kad ste prestali da radite na vašem radnom mestu. U prvom iskazu od 28. i 29. maja 1999. godine u prvoj rečenici vašeg iskaza rekli ste: „Radio sam kao tehničar do 24. marta 1999. godine u elektrani kao direktor odeljenja.“ Danas ste rekli nešto drugo. Samo mi odgovorite da li je tačno ono što ste danas kazali ili ono što ste rekli tada?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Radio sam do 12. aprila.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Od 24. marta, dozvolite mi da vam objasnim, sa početkom bombardovanja NATO-pakta 24.

marta promenio se naš raspored. Išao sam na posao svaka tri ili četiri dana. Zato sam rekao da sam ostao na radnom mestu do 12. aprila.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala. Odmah dalje u ovom iskazu u trećem pasusu rekli ste da ste 24. marta čuli na televiziji da je NATO počeo bombardovanje. Je li tako?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Onda u toku narednih dana vi ste čuli više eksplozija iz pravca Prištine i „pretpostavio sam da se radi o napadima NATO-a“. Da li je to tačno?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Mogu vam to objasniti. 24. marta čuo sam bombe NATO-pakta ali sam i dalje išao na posao. To je stvarnost.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A da li je to bilo od značaja da vi sa porodicom se ipak odlučite da napustite to mesto gde padaju te bombe ili ne?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Prigovor, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak.

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, svedok je rekao da su bombe padale iz smera Prištine. Svedok je opisao da je čuo zvukove bombi iz pravca Prištine. Govorimo dakle o bombama NATO-pakta. Mislim da to treba razjasniti da li gospodin Tapušковиć u ovom svom pitanju govori o bombama NATO-pakta ili granatama koje su ispaljivale srpske snage.

SUDIJA MEJ: Možda biste mogli ponovo postaviti pitanje i preformulisati ga.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Ja nemam potrebe, časne sudije, da to pitanje preformulišem jer ovde piše da je gospodin...

SUDIJA MEJ: Ja sam vas zamolio da preformulišete to. Molim vas onda da to i uradite.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Naravno da hoću, ali časne sudi-je, ovde piše doslovce u njegovom iskazu „tokom narednih dana čuo sam“, to je on izjavio ja nemam razloga da interpretiram to, „čuo sam više eksplozija iz pravca Prištine na 15 kilometara udalje-nosti i pretpostavio sam da se radi o napadima NATO-a“. Tako je rekao doslovce. Dakle, da li je to bilo od važnosti?

SUDIJA MEJ: Šta je vaše pitanje?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pitanje je da li je sada to što je pretpostavio da su bombe NATO-a se čule i da je on to, da li je to bilo od nekog uticaja da on sa svojom porodicom krene negde u nekom pravcu da bi se sklonio od mesta gde te bombe padaju. Eto, to je moje pitanje.

SUDIJA MEJ: Da. Možete li odgovoriti na to pitanje?

SVEDOK HARADINAJ: Želeo bih biti kratak. Ja mislim da je svaki Albanac iščekivao bombe NATO-pakta jer su svi mislili da će im doneti slobodu. Ja ne znam gde je tu sad pogreška.

SUDIJA MEJ: Nema nikakve pogreške. Iznesena je tvrdnja da ste vi čuli eksplozije i da ste pobjegli pred eksplozijama. Ako je vaš odgovor ne, recite ne.

SVEDOK HARADINAJ: Časni Sude, možda se tako čini, ali ja nisam otišao zbog bombardovanja NATO-pakta, otišao sam zbog granatiranja srpskih snaga. Mi smo mogli razlikovati bombardovanje NATO-pakta i granatiranje. To su dve različite stvari. Ja bih želeo da to bude sasvim jasno. Nismo otišli zbog NATO-pakta i zbog bombardovanja NATO-pakta.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Gospodine Gani, ja vas stvarno molim ako možete samo da mi odgovarate što kraće zbog

vremena koje je u pitanju. I sad imamo vaš drugi iskaz koji ste dali 10. 10. 2001. godine. Na strani drugoj tog iskaza, a engleska verzija isto je druga strana, drugi pasus. Vi ste kazali: „sveukupno mislim da je u selu Cecelija bilo otprilike 2.000 ljudi koji su se sklonili“. Da li je to tačno?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Časni Sude, da li mi dopuštate da pogledam tu izjavu jer nije mi to jasno.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Izgleda da će ovo potrajati. Molim da se svedoku da kopija, napravićemo pauzu od 10 minuta i kako bi se prevodioci odmorili i zatim ćemo raditi dok ne završite, gospodine Tapušковиću. Molim ustanite.

SUDIJA MEJ: Da li svedok ima izjavu?

TUŽILAC SAKSON: Verujem da ima, časni Sude.

SUDIJA MEJ: A na kom jeziku?

TUŽILAC SAKSON: Na albanskom.

SUDIJA MEJ: Da li ste pronašli pasus?

TUŽILAC SAKSON: Jesmo, časni Sude, i naglašen je žutom bojom.

SUDIJA MEJ: A gde je tekst na engleskom?

TUŽILAC SAKSON: Na engleskom, na strani 2 izjave koja je datirana 10. oktobar 2001. godine. Blizu kraja stranice, počinje rečima „Sve zajedno...“

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Gospodine Tapušковиću, radićemo do 17 časova, tako da vas molimo da završite unakrsno ispitivanje do tada.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Časni Sude, završiću sigurno mnogo ranije, i sigurno ću postavljati vrlo direktna i jasna pitanja, tako da sam siguran da ću završiti pre. Dakle, gospodine Gani, malopre sam vas pitao jer to piše u ovoj vašoj izjavi na drugoj strani, drugi pasus kod mene ovde, engleska verzija je to, ne znam kod vas, obeležili su vam. Dakle, da je bilo u Ceceliji, bilo otprilike 7.000 ljudi. Je li tako? Civila? Tako piše ovde.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da. To je otprilike broj civila koji su u Ceceliji bili nekih pet dana. To je ta cifra.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A kada ste došli u Gornju Studimlju odmah iz Cecelije sa ljudima koji su bili tamo kako ste rekli u prvoj izjavi, da se ne vraćamo na to, bilo je između 10 i 15.000 ljudi. Je li i to tačno?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, to je tačno, ali ja želim da ovde dam objašnjenje zato što su se drugi ljudi pridružili koloni ljudi tako da je stalno broj ljudi rastao.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Razumem. To su uglavnom ljudi koji su došli, kako ste kazali u vašoj izjavi na prvoj stranici ove izjave, iz raznih mesta. Naveli ste ih ovde, da ja ne navodim, Drenica i tako dalje. Je li tako? Pogledajte prvu stranu pa ćete videti koja ste sve mesta naveli. Došli iz raznih mesta.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ovde stoji da je u Ceceliji bilo oko 7.000 ljudi koji su bili izbeglice tu. Međutim, kada je ta kolona krenula ka dole onda su se drugi ljudi priključili. Znači, ljudi koji su bili po drugim selima spontano su se pridružili toj koloni ljudi iz brda i tako dalje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, da se ne zadržavamo na tome. Opet na ovoj stranici u trećem pasusu, znači jedan pasus da preskočimo, rekli ste kad ste bili u Ceceliji da vam je OVK rekao da ćete se tu samo privremeno zadržati. Je li tako?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, to je tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Znači, vi ste čekali kad će vam oni reći da morate da krenete. Je li tako?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Nismo čekali da nam neko naredi. Mi smo čekali zato što smo smatrali da smo tu u skloništu, da smo tu zaštićeni. Prvog trenutka kada smo se osetili nesigurno, da nismo sigurni, onda se OVK povukao i mi smo otišli u Studimlje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Zatim, dalje ste rekli da ste, to je šesti pasus, da ste u tom selu ostali pet dana, u Ceceliji, „kad nam je OVK rekao da je probijen front kod Šalje, da su se srpske snage probile“. Da li je to bio taj trenutak kad su otprilike nastale te okolnosti kad ste morali da krenete?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: U mojoj izjavi izričito stoji da nakon što su potvrđene vesti da je probijena linija fronta kod Šalja mi se nismo više osećali sigurno i otišli smo iz Studimlja da bismo otišli u grad ili na neko drugo mesto.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Već u ovom sledećem pasusu stoji doslovce „u tom trenutku“ dok ste bili u Ceceliji „ja nisam video dokaze civilnih žrtava u Ceceliji“. Je li to tačno da tu u Ceceliji nije bilo uopšte civilnih žrtava dok ste bili za tih pet dana?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Koliko mi je poznato nije bilo civilnih žrtava osim jedne, ne znam kako je ta osoba ubijena. To ne znam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To ste objasnili, moram doći na to kasnije malo. Ali sad imate dva pasusa dalje: „Dok sam bio u Ceceliji video sam borce OVK. Ne znam koliko ih je bilo. Neki su nosili uniforme OVK, a ostali su bili u civilnoj odeći.“ Mene zanima razmera između onih koji su bili u uniformi i onih koji su bili u civilnoj odeći a pripadali su OVK-u. Kojih je bilo više?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Pripadnici OVK su bili brojniji. Oni koji su bili u uniformama su bili brojniji. Bilo je nekoliko civila koji su možda čekali da dobiju oružje, ne znam, možda su bili na vežbi.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: U sledećem pasusu sad govorite o oružju i navodite koje su oružje imali pripadnici OVK. Da li je sad ovo što ovde stoji tako bilo da su bile puške M48, pa „kalašnjikovi“, a „video sam jedan ručni bacač. To je bio tip bacača koji se ispaljuje sa ramena. Takođe su imali ručne granate“. Da li je većina pripadnika OVK imalo to oružje?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I sad me još ovde zanima na strani četiri, na strani četiri, a engleska verzija 14. pasus strane tri, navodi se ovde „u Ceceliji čuo sam da su u selu doneli telo jednog borca OVK. Čuo sam da je on poginuo na području Slakovca ili Sedlara“. Jeste li videli to telo ili ste samo čuli?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Samo sam čuo da je telo doneseno i da je sahranjeno u Ceceliji.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E, sad sam primoran, časne sudije, da se vratim na prvi iskaz samo na jedan jedini pasus. To je prva izjava, to je treća strana, drugi pasus engleske verzije. Ovde ste izjavili, ja moram da vam pročitam to da bih vas pitao nešto, da ste ostali u Ceceliji pet dana „tokom kojih je OVK pretrpeo tako teške gubitke od srpskih snaga da su nam rekli da je dalje bolje da napustimo to područje“. To ste izjavili. Je li tako?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: U mojoj izjavi sam ja rekao da smo čuli vesti da je došlo do gubitaka u mestu Sedlare na strani OVK i zbog toga nije bilo bezbedno za nas da ostanemo u Ceceliji, tako da smo odlučili da odemo na sigurnija mesta.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja moram da vam ovo posebno naglasim. Vi ste ovde kazali da je tokom tih pet dana u Ceceliji „OVK pretrpeo tako teške gubitke od strane srpskih snaga“. Da li možete da kažete koliko je vojnika OVK poginulo ako ste rekli teške gubitke od srpskih snaga? Koliko je ljudi izgubilo život od onih koji su bili u OVK-u?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne znam za gubitke. Ja sam to samo čuo na osnovu glasina zato što je Sedlare vrlo daleko od Cecelije.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da ste čuli da je bilo više žrtava među OVK?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: To smo čuli, to su bile glasine.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali bilo je dosta žrtava.

SUDIJA MEJ: Rekao je da je on to tako čuo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Još samo jedna stvar me zanima. Vi ste u ovoj drugoj izjavi opisali sve onako kako ste rekli i u prvoj izjavi samo što u ovoj drugoj izjavi uopšte niste spominjali da ste videli da se pucalo po civilima mitraljeskom palj-bom. To uopšte niste spomenuli u ovoj drugoj izjavi. Kako to objašnjavate, sve ste drugo kazali samo niste rekli da ste, kad je konvoj stao sa onom belom zastavom, stajali dva sata na tom mestu i u drugoj izjavi niste spomenuli da se pucalo u civile. U prvoj izjavi ste rekli. Kako to objašnjavate?

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, molim dozvolu da uložim prigovor.

SUDIJA MEJ: U redu, izvolite.

TUŽILAC SAKSON: Jasno se kaže na početku druge izjave ovog svedoka da se „ova izjava se daje da bi se razjasnile neke stvari iz prethodne izjave”. To je rečenica koja stoji zasebno na vrhu te strane. Mislim da u ovom kontekstu ovo pitanje nije fer u odnosu na svedoka jer mora da nije imao razloga da spomene svaki detalj u drugoj izjavi.

SUDIJA MEJ: U redu, to je onda odgovor na vaše pitanje, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali sve drugo je ponovio sem toga. Moram da vas pitam, gospodine Gani, jeste li vi videli da se pucalo u ljude koji nisu bili naoružani?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: U koje vreme mislite, o kom periodu me pitate?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: O onom momentu kada ste na putu u onoj koloni ljudi stali i kada je bila podignuta bela zastava. U ovoj drugoj izjavi ste rekli da ste na tom mestu stajali dva sata i onda ste posle toga nastavili put. Niste u ovoj drugoj izjavi rekli, sem to da ste stajali dva sata, niste uopšte spomenuli da je tu bilo bilo kakve pucnjave. Je li tako bilo?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Mi smo tamo ostali dva sata, a posle dva sata smo odlučili da istaknemo belu zastavu kao što sam rekao zato što smo bili nezaštićeni. Odlučili smo zbog toga da izađemo na glavni put Priština–Mitrovica i da napustimo onda Kosovo. Tokom ta dva sata nisam čuo nikakvu pucnjavu, ali smo se osećali bespomoćno, nismo imali hrane, nismo imali ništa da pijemo, tako da smo morali da nađemo nekakvo rešenje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Kad ste nastavili posle prema Smrekovnici, je li bilo pucnjave do zatvora?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Gospodine Tapušковиću, još uvek smo u Gornjoj Studimlji pre nego što je počinjen masakr, iako smo bili istakli belu zastavu uprkos tome počinjen je pokolj. Ono o čemu vi govorite desilo se posle te noći koju smo proveli u poljoprivrednoj zadrugi. Muškarci su odvedeni u zatvor, a ništa nismo znali o ženama i deci tako da postoji razlika između događaja tu na tom mestu od onog mesta u poljoprivrednoj zadrugi. Mi smo se onda predali pre nego što smo ušli u poljoprivredno dobro. Ali tiče se bele zastave i desilo se to što se desilo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Postaviću vam samo još jedno pitanje i to će biti sve. Jeste li videli vi na putu bilo kakvu pucnjavu? To vas ja pitam, tu na mestu gde ste bili sa belom zastavom? Da li ste videli da se tu puca na ljude?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Kad smo istakli belu zastavu dva sata nakon što smo počeli da se spuštamo dole, i kada smo ušli u Studimlju, uzeli su nam zastavu i počeli da nas maltretiraju,

da ubijaju, da ranjavaju ljude i tako dalje. Istakli smo belu zastavu pre nego što smo se predali, ali bez obzira na to oni su uradili ono što su hteli.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I vi ste videli 50 ljudi koji su izgubili život?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Da, da, oko 50 ljudi. Video sam ih nakon što se kolona razbila, pošto su nam oduzeli belu zastavu, onda su počeli da nas maltretiraju. Nakon što su uzeli zastavu ljudi su nastavili da idu u koloni, a onda su bili izloženi pokolju, pljački, napadima i svemu što sam ja rekao u svojoj izjavi.

SUDIJA MEJ: Hvala.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala

SUDIJA MEJ: Gospodine Sakson, izvolite.

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, ja ću biti kratak.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SAKSON

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Gospodine Haradinaj, vi ste nam opisali kako su vam „oni“ oduzeli belu zastavu i počeli da vas maltretiraju, ubijaju i tako dalje. Da bi zapisnik bio jasan i da ne govorimo u zamenicama kažite nam kad kažete „oni“ na koga mislite, ko su „oni“.

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: To je vrlo jasno, srpska vojska optuženog.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Ranije ste spomenuli da kada ste bili u selu Cecelija čuli ste glasine ili vesti da je u mestu Sedlare došlo do gubitaka, da je OVK pretrpeo gubitke tako da se više nije smatralo sigurnim da se ostane u selu Cecelija. Ako znate, samo ako znate, kažite otprilike koliko je Sedlare daleko, to mesto Sedlare daleko od Cecelije?

SVEDOK HARADINAJ – ODGOVOR: Ne mogu da vam kažem tačno, ali mislim da je preko 10 kilometara.

TUŽILAC SAKSON: Hvala. Časni Sude, nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Haradinaj, hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite. Sada je vaše svedočenje završeno i slobodni ste i možete da idete.

SVEDOK HARADINAJ: Želim da zahvalim ovom veću što mi je omogućilo da dođem ovamo.

SUDIJA MEJ: Sada se rasprava prekida do sutra ujutru u 9.30 h.

Završeno u 16.43 h.

Nastaviće se 2. maja 2002. godine u 9.30 h.

Fond za humanitarno pravo